

Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe (BIPBA)
Cofnodion Cyfarfod y Bwrdd a gynhaliwyd ar
28 Mai 2026 am 10:45 am

Yn Bresennol		
Jan Williams	(JW)	Cadeirydd
Stephen Spill	(SS)	Is-gadeirydd
Abigail Harris	(AH)	Prif Swyddog Gweithredol
Jean Church	(JC)	Aelod Annibynnol
Marie Davies	(MD)	Cyfarwyddwr Gweithredol Cynllunio a Phartneriaethau
Anne-Louise Ferguson	(ALF)	Aelod Annibynnol
Andrew Griffiths	(AG)	Aelod Annibynnol
Raj Krishnan	(RK)	Cyfarwyddwr Meddygol Gweithredol Dros Dro
Claire Osmundsen-Little	(COL)	Cyfarwyddwr Gweithredol Dros Dro Cyllid a Pherfformiad
Martin Lloyd	(ML)	Aelod Annibynnol
Nicola Matthews	(NM)	Aelod Annibynnol
Chris Morrell	(CM)	Cyfarwyddwr Gweithredol Therapiau a Gwyddor Iechyd
Reena Owen	(RO)	Aelod Annibynnol
Patricia Price	(PP)	Aelod Annibynnol
Charlotte Rees	(CR)	Aelod Annibynnol
Tina Ricketts	(TR)	Cyfarwyddwr Gweithredol y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol
Liz Rix	(LR)	Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio a Phrofiad y Claf
Hugo Van Woerden	(HVW)	Cyfarwyddwr Gweithredol Dros Dro Iechyd y Cyhoedd
Nuria Zolle	(NZ)	Aelod Annibynnol

Yn Bresennol		
Helen Annandale,	(HA)	Cadeirydd Fforwm y Gweithwyr Proffesiynol ym maes Iechyd
Pat Dunmore	(PD)	Cadeirydd y Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid
Matthew John	(MJ)	Cyfarwyddwr Digidol
Hazel Lloyd	(HL)	Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol
Ashley O'Callaghan	AO	Prif Swyddog Busnes
Theresa Ogbekhiulu	(TO)	Rhaglen Aelodau Bwrdd Darpar Llywodraeth Cymru
Carys Richards	(CER)	Uwch Reolwr Llywodraethu Corfforaethol

Jon Scott	(JS)	Cyfarwyddwr Dros Dro yr Uned Gyflawni
Richard Thomas	(RT)	Cyfarwyddwr Mewnwelediad, Cyfathrebu ac Ymgysylltu
Craige Wilson	(CW)	Dirprwy Brif Swyddog Gweithredu

Ymddiheuriadau

Deb Lewis	(DL)	Prif Swyddog Gweithredu/Cyfarwyddwr Gweithredol Dros Dro Gofal Sylfaenol a Chymunedol ac Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu
Alun Llewelyn	(AL)	Aelod Cyswllt o'r Bwrdd

Acronymau

A&C	Gweinyddol a Chlercol
AC	Y Pwyllgor Archwilio
AI	Deallusrwydd Artiffisial
APB	Bwrdd Cynllunio Ardal
BCI	Digwyddiad Parhad Busnes
CHC	Gofal Iechyd Parhaus y GIG
CLASC	Is-bwyllgor Cyfalaf, Tir ac Asedau
CT	Tomograffeg Gyfrifiadurol
BIPCTM	Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg
BIPCF	Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro
DAP	Porth Mynediad Deintyddol
DPs	Taliadau Uniongyrchol
DU	Yr Uned Gyflawni
ED	Adran Achosion Brys
GDS-15	Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol
GMC	Y Cyngor Meddygol Cyffredinol
BIPHDD	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
HIE	Enseffalopathi Hypocsig-Isgemig
IA	Archwiliad Mewnol
IM	Aelod Annibynnol
CTCI	Cynllun Tymor Canolig Integredig
IPR	Adroddiad Perfformiad Integredig
JCC	Cydbwyllgor Comisiynu
ALI	Awdurdod Lleol
LTA	Cytundeb Tymor Hir
MBRRACE	Mamau a Babanod: Lleihau Risg Drwy Archwiliadau ac Ymholiadau Cyfrinachol
GIG	Gwasanaeth Iechyd Gwladol

NHSPI	Perfformiad a Gwella GIG Cymru
NICE	Y Sefydliad Cenedlaethol dros Ragoriaeth mewn Iechyd a Gofal.
NWJCC	Cydbwyllgor Comisiynu GIG Cymru
OD	Datblygu Sefydliadol
PADR	Adolygiad Gwerthuso a Datblygu Personol
PAF	Fframwaith Sicrhau Perfformiad
PFC	Pwyllgor Perfformiad a Chyllid
PFI	Menter Cyllid Preifat
PHC	Pwyllgor Iechyd y Boblogaeth
PID	Dogfen Dechrau Prosiect
QSC	Y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch
R&D	Ymchwil a Datblygu
CMG	Coch, Oren, Gwyrdd
RIF	Cronfa Integreiddio Rhanbarthol
RJC	Cydbwyllgor Rhanbarthol
RPB	Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol
RTT	Atgyfeiriad at driniaeth
BIPBA	Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe
SCP	Single Cancer Pathway
SFI	Cyfarwyddyd Ariannol Parhaol
CLG	Cytundeb Lefel Gwasanaeth
SRO	Uwch Swyddog Cyfrifol
TI	Ymyrraeth wedi'i thargedu
UEC	Gofal Brys a Gofal mewn Argyfwng
LIC	Llywodraeth Cymru
WODCOM	Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol
CALI	Cyferwerth ag Amser Llawn

Dechreuodd y cyfarfod am 10:46.

Cyfeirnod y Cofnod:	Eitem ar yr Agenda
RHAN 1. MATERION RHAGARWEINIOL	
1.1 Croeso a Sylwadau Cyflwyniadol	

063/26	Agorodd JW y cyfarfod drwy roi croeso cynnes i bawb, ac yn benodol i Theresa Ogbekhiulu, Jon Scott ac Ashley O'Callaghan, y Prif Swyddog Busnes, a fyddai'n gweithredu fel cofnodwr y cyfarfod. Fel Corff Llywodraethu un o sefydliadau mwyaf y DU, y Bwrdd oedd yr awdurdod gwneud penderfyniadau uchaf, gan oruchwyllo: £1.8 biliwn o arian cyhoeddus, cyflogi 14,500 o staff (yn cyfwerth ag amser llawn) a chyfrifoldeb am wasanaethau iechyd a gofal ar gyfer tua 400,000 o bobl ar draws Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot. Cynyddodd y niferoedd ar gyfer gwasanaethau arbenigol, rhanbarthol ac uwch-ranbarthol. Roedd BIPBA yn gorff strategol iechyd poblogaeth, gyda dyletswydd statudol i hyrwyddo ac amddiffyn iechyd y cyhoedd ac i atal clefydau. Roedd agenda'r cyfarfod yn cwmpasu holl gwmpas cyfrifoldebau'r Bwrdd; roedd llywodraethu agored yn bwysig, a darparodd y cyfarfod lwyfan i'r Bwrdd ateb i'r cyhoedd ac egluro'r rhesymeg y tu ôl i benderfyniadau a wnaed ar draws ei dri gorwel amser: y tymor hir, y tymor canolig a'r tymor byr. Yna, mapiodd JW eitemau allweddol yr agenda yn erbyn cyfrifoldebau'r Bwrdd o ran: pennu cyfeiriad strategol; pennu'r awydd am risg a goruchwyllo risgiau strategol; meithrin a chynnal partneriaethau strategol; goruchwyllo'r gwaith o gyflawni'r cynllun blynyddol; arfer llywodraethu da; a phennu naws a diwylliant y sefydliad. Roedd y Bwrdd eisiau i staff ddod i'r gwaith a bod yn nhw eu hunain yn gwbl ddilys, a gwybod y gallent leisio unrhyw bryderon yn ddiogel. Tynnodd JW sylw at raddfa'r heriau a'r agenda newid sylweddol sy'n wynebu'r sefydliad. Byddai'r penderfyniadau a wnaed gan y Bwrdd yn y cyfarfod yn cael canlyniadau pellgyrhaeddol, yn enwedig o ran Cynllun Blynyddol 2026/27.
1.2 Ymddiheuriadau dros Absenoldeb	
064/26	Roedd y Cyngorydd Alan Llewellyn, Martin Lloyd a Deb Lewis wedi cyflwyno ymddiheuriadau.
1.3 Datganiad o Fuddiannau	
065/26	Nid oedd unrhyw ddatganiadau o fuddiant y tu allan i'r rhai sydd eisoes ar y Gofrestr Datganiadau Buddiant.

1.4 Adroddiad y Prif Weithredwr

067/26

Cyfeiriodd AH at y wybodaeth ddiweddaraf fanwl a ddarparwyd yn ei Hadroddiad, a thynnodd sylw at:

- Tystiolaeth glir o gynnydd gyda'r rhaglen trawsnewid iechyd meddwl, gyda buddion i gleifion a staff fel ei gilydd. Byddai'r sesiwn datblygu i'r Bwrdd, a drefnwyd ar gyfer 9 Mehefin 2026, yn craffu ar y cynnydd a wnaed yn ystod y 18 mis ers comisiynu'r asesiad arbenigol annibynnol. Cynhaliwyd trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru ynghylch pryderon cyfredol yn y cyfarfod dwysáu diweddar; trefnwyd cyfarfod dilynol ar gyfer 18 Mehefin 2026. Byddai'r Bwrdd yn ystyried diweddariad manwl yng nghyfarfod y Bwrdd ym mis Gorffennaf 2026.
- Fframwaith Uwchgyfeirio newydd LIC; roedd fframwaith uwchgyfeirio penodol i BIPBA hefyd ar waith ar draws nifer o wasanaethau. Byddai cyfarfodydd adolygu perfformiad misol gyda Gwelliant a Pherfformiad GIG yn llywio'r cyfarfodydd uwchgyfeirio bob deufis gyda Llywodraeth Cymru.
- Lles staff; roedd digwyddiad diweddar i uwch-arweinwyr wedi archwilio arweinyddiaeth dosturiol, a byddai hyn yn rhan o'r gwaith datblygu diwylliant sydd ar y gweill, gan gydnabod hefyd bod angen i staff fod yn glir ynghylch eu rolau, eu cyfrifoldebau a'u hatebolrwydd o ran cyflawni.
- Y buddsoddiad sylweddol mewn swyddi ymgynghorwyr, ynghyd â nifer o benodiadau newydd, yn dangos bod BIPBA yn gyflogwr deniadol; byddai'r penodiadau'n arwain at lai o ddibyniaeth ar staff banc ac asiantaeth yn y tymor hir.
- Cynhaliwyd Cynhadledd Nyrsio a Bydwreigiaeth BIPBA yn ddiweddar – cynhadledd gadarnhaol a chynhyrchiol a oedd yn cynnwys archwilio profiadau poblogaethau lleiafrifoedd ethnig du ac Asiaidd wrth gael mynediad at ofal iechyd.

Diolchodd JW i AH a gwahoddodd gwestiynau.

Diolchodd NZ i AH am yr adroddiad llawn gwybodaeth, a gofynnodd am rôl yr Uned Gyflawni (DU) wrth sicrhau arbedion.

Mewn ymateb, eglurodd AH a JS sut y byddai'r DU yn cynnig cyfle ar gyfer arbedion lleol ac ar draws y system, gan gynnwys drwy fenter *Pob Punt yn Cyfri*. Cydnabu JS raddfa'r her a'r angen i archwilio cyfleoedd o'r brig i'r gwaelod ac o'r gwaelod i'r brig.

Hyd yma, roedd yr Uned Gyflawni wedi dod â 31 o staff medrus ynghyd i ganolbwyntio ar gyflawni adferiad ariannol; daeth y staff hyn o Swyddfa Rheoli'r Rhaglen, y Tîm Adfer a Chynaliadwyedd, a'r Tîm Gofal Iechyd sy'n Seiliedig ar Werth. Roedd gan y grŵp craidd hwn fynediad at sgiliau ac adnoddau ehangach y bwrdd iechyd, gan gynnwys cyllid, deallusrwydd busnes a pherfformiad, gyda gwaith eisoes ar y gweill i bennu'r blaenoriaethau.

Gofynnodd JW i JS lunio adroddiad ar gyfer y Pwyllgor Archwilio (AC) ynghylch strwythur, blaenoriaethau a chyfraniad y DU at sicrhau gafael a rheolaeth, yn ogystal â chanlyniadau gwell.

Cam Gweithredu: NZ

Gofynnodd NM am forâl y staff yn yr Adran Achosion Brys (ED), gan fod peth amser wedi mynd heibio ers i'r Bwrdd gwrdd â'r staff.

Adroddodd AH, LR a JS ar ffocws parhaus, yn enwedig ar lif cleifion, recriwtio llwyddiannus ac adborth cadarnhaol gan staff.

Cynigiodd JW ymgysylltu dilynol â staff, fel rhan o raglen barhaus o gyfarfodydd â grwpiau staff, ac fel rhan o'r cynllun cyfathrebu â blaenoriaeth.

Cam Gweithredu: RT

Rhannodd JC brofiad diweddar o aros yn ardal dderbyn yr Adran Achosion Brys, a siaradodd yn gadarnhaol am yr hyn a welodd. Croesawodd yr ymagwedd o'r gwaelod i fyny at ymgysylltu â staff, a holodd am y rhaglen datblygu timau amlddisgyblaethol ar gyfer gofal mamolaeth a newyddenedigol. Amlinellodd LR y diben a'i gysylltu â'r gwaith ar arweinyddiaeth dosturiol.

Wrth ddiolch i AH am yr adroddiad, cadarnhaodd JW y byddai'r Bwrdd yn ystyried papurau cynnydd ym meysydd Mamolaeth a Newyddenedigol ac Iechyd Meddwl yng nghyfarfod y Bwrdd ym mis Gorffennaf, gan gynnwys y Cynllun Gwella Amenedigol terfynol.

DERBYNIODD aelodau'r Bwrdd adroddiad y Prif Swyddog Gweithredol er mwyn cael **SICRWYDD**.

1.5 Adroddiad Risg

068/26

Wrth gyflwyno'r eitem hon, pwysleisiodd JW bwysigrwydd nodi, rheoli a lliniaru risgiau; pennodd y Bwrdd y lefel o barodrwydd i dderbyn risg a chytuno ar risgiau strategol, gan gynnal cysylltiad clir rhwng y cofrestrau risg strategol, corfforaethol a gweithredol. Gwahoddodd HL i roi diweddariad.

Cyfeiriodd HL yr aelodau at y deunydd sydd ar gael yn yr Ystafell Ddarllen a thynnodd sylw at:

- Y 13 risg strategol a nodir yn Nhabl 1, a'r cysylltiad rhyngddynt â phum amcan strategol BIPBA.
- Ychwanegu risgiau newydd, yn ymwneud â gwasanaethau mamolaeth, staffio gwasanaethau iechyd meddwl ac ystadau.
- Trefniadau goruchwylio gan bwyllgorau, gan alinio pob risg strategol â phwyllgor penodedig.
- Rôl benodol y Pwyllgor Archwilio (AC) wrth oruchwylio rheolaeth fewnol a rheoli risg.

Diolchodd JW i HL a gwahodd NZ, fel cadeirydd yr AC, i wneud sylwadau.

Mynegodd NZ ei gwerthfawrogiad i HL ac i'r tîm llywodraethu am eu gwaith parhaus ar y Cofrestrau Risg. Atgoffodd y Bwrdd fod y tîm Archwilio Mewnol (IA) wedi darparu graddfa sicrwydd rhesymol. Byddai'r Pwyllgor Ymgynghorol yn adolygu ymholiadau unigol ynghylch sgorio a'r cysylltedd parhaus rhwng y Cofrestrau; tynnodd NZ sylw at rôl y swyddogion gweithredol.

Cadarnhaodd TR y byddai Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (WODCOM) yn adolygu risgiau diweddaredig yn ymwneud â'r gweithlu ym mis Mehefin.

Croesawodd PP hefyd y cynnydd a wnaed wrth adnewyddu'r Gofrestr Risg; cododd gwestiynau ynghylch nifer o sgorau risg nad oeddent yn cyd-fynd â'r metrigau perfformiad gwirioneddol. Esboniodd HL yr effaith a gaiff amserlenni gwahanol ar gyfer risgiau corfforaethol a strategol ar y broses sgorio. Ailbwysleisiodd NZ rôl yr AC wrth oruchwylio cysylltedd.

O ran risgiau corfforaethol, gofynnodd ALF a ddylai'r Gofrestr Risgiau Strategol gynnwys camau gweithredu sy'n deillio o'r arolwg staff ar ddiwylliant a siarad yn agored yn ddiogel.

Diolchodd JW i HL am y gwaith a wnaed ar y Cofrestrau Risg; pwysleisiodd yr angen i'r Bwrdd gadw cysylltiad â materion rheng flaen ac i Bwyllgorau barhau i gryfhau'r gwahaniaeth rhwng sgorio risgiau strategol a chorfforaethol. Cytunodd AH a TR i archwilio hyn, ynghyd â'r materion a godwyd yn y drafodaeth.

Cam Gweithredu: HL/TR

Gwnaeth y Bwrdd y canlynol:

- **DERBYN** y wybodaeth a gyflwynwyd yn yr adroddiad a'i atodiadau ategol.
- **CAFWYD SICRWYDD** o'r drafodaeth a'r camau gweithredu.
- **CYFEIRIWDYD** y gofynion goruchwylio manwl a nodir yn y papur at yr AC.

RHAN 2. PROFIAD CLEIFION/STAFF

2.1 Stori'r Staff

- **Gofal Clwyfau**

069/26

Cyflwynodd LR stori'r claf; roedd Peter yn 81 oed yn derbyn gofal clwyfau yn y gymuned, a ddarperid drwy wasanaeth a oedd wedi'i leoli yn Ysbyty Gorseinon.

Mewn clip fideo, eglurodd Peter ei fod wedi dioddef o wlsrau ar y coesau am y rhan fwyaf o'i fywyd fel oedolyn, gan olygu bod angen nifer o driniaethau llawfeddygol dros y blynyddoedd, ac yn y pen draw, trawsblaniadau croen i'r ddau ffêr. Roedd wedi parhau i weithio mewn nifer o wledydd, ond roedd y boen barhaus wedi effeithio ar ei fywyd a'i les. Roedd Peter bellach yn rhydd o wlsrau am y tro cyntaf yn ei fywyd fel oedolyn, diolch i ofal, triniaeth ac ymroddiad y tîm gofal clwyfau.

Mynegodd LR ei balchder yn y gwasanaeth ac yna gwahoddodd gwestiynau a sylwadau.

	Roedd NM wedi ymweld â'r gwasanaeth gofal clwyfau ac wedi canmol y staff am eu brwdfrydedd a'u hymrwymiad i'w cleifion. Gofynnodd hi am fynediad i'r gwasanaeth. Amlinellodd LR y llwybrau mynediad niferus a oedd yn cwmpasu atgyfeiriadau gofal sylfaenol, gofal cymunedol a gofal eilaidd. Ar ran y Bwrdd, diolchodd JW i Peter am rannu ei stori, ac i staff y gwasanaeth gofal clwyfau am eu gwasanaeth rhagorol. DERBYNIODD y Bwrdd y Stori Staff er mwyn cael SICRWYDD, a LLONGYFARCHODD y tîm gofal clwyfau ar ansawdd y gwasanaeth.
--	--

RHAN 3. PENNU CYFEIRIAD STRATEGOL

3.1 Adroddiad Cynllunio a Phartneriaethau

070/26	Amlinellodd MD bwrpas yr Adroddiad: darparu goruchwyliaeth a sicrwydd i'r Bwrdd ynghylch y bwriadau cynllunio tymor byr, canolig a hwy, ar gyfer BIPBA a'i bartneriaid. Tynnodd y MD sylw at y canlynol: • Cynnydd ar y Cynllun Gwasanaethau Clinigol Strategol; roedd y cyfnod ymgysylltu eang â rhanddeiliaid ar y gweill, gyda sesiwn wedi'i chynllunio ar gyfer 1 Gorffennaf 2026 i bennu'r camau nesaf a'r prosesau a'r mecanweithiau priodol i'w cyflawni. Roedd yr amserlen yn uchelgeisiol, gyda chynllun i gyhoeddi dogfen ddrafft ym mis Tachwedd 2026. • Cynllun Blynyddol 2026/27; roedd hwn yn destun ystyriaeth ar wahân. • Yr ystod o waith sydd ar y gweill ar gamau gweithredu partneriaeth ranbarthol i sicrhau aliniad llawn â blaenoriaethau trawsnewid BIPBA, yn enwedig ym meysydd iechyd meddwl, gofal cymhleth – gan gynnwys Gofal Iechyd Parhaus y GIG (CHC) – rhaglen pobl hŷn, a Gofal Brys ac Argyfwng (UEC). • Cynnydd mewn gweithio mewn partneriaeth â Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro (BIPCF). • Cydweithio'n agosach â chydweithwyr cyllid ar gomisiynu a chontractio. • Mae gwaith ar y gweill i bennu'r gwerthoedd cywir ar gyfer Cytundebau Tymor Hir (LTAs) a Chytundebau Lefel Gwasanaeth
--------	--

(SLAs), gan gynnwys y rhai sydd ar waith gyda'r Cydbwyllgor Comisiynu (JCC).

- Mae gwaith comisiynu partneriaethol ar y gweill drwy'r Bwrdd Cynllunio Ardal (APB); roedd hyn yn cynnwys dull sy'n seiliedig ar gynghrair ar gyfer comisiynu an-glinigol, ac mae gwaith bellach ar y gweill i fabwysiadu'r un dull ar gyfer model clinigol integredig.
- Trosolwg o weithgareddau parodrwydd, gwydnwch ac ymateb ar gyfer argyfyngau.

Diolchodd JW i MD am y wybodaeth ddiweddaraf a gwahoddodd sylwadau a chwestiynau.

Gofynnodd ALF am y broses o roi Taliadau Uniongyrchol ar waith ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus (CHC), a'r effaith ar amser staff a gwariant fel ei gilydd. Adroddodd MD fod Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi canllawiau polisi ychydig cyn y dyddiad gweithredu gofynnol. Roedd Llywodraeth Cymru wedi darparu cyllid i (i) gefnogi swydd dros dro ar gyfer Cymru gyfan i weithio ar ran y saith bwrdd iechyd i gefnogi'r gwaith gweithredu, a (ii) sicrhau rhywfaint o gyllid ychwanegol i bob bwrdd iechyd i gefnogi darpariaeth leol. Crynhodd MD y weithdrefn weithredu ar gyfer Cymru gyfan, yr hyfforddiant ar lefel BIPBA, rôl yr awdurdodau lleol, a'r ffaith bod pedwar cais wedi'u derbyn hyd yma. Gofynnodd JW i MD ddosbarthu nodyn briffio byr, er mwyn darparu gwybodaeth gefndir.

Cam Gweithredu: MD

Gofynnodd JC am y cynllun i ddod â'r cyllid ar gyfer Swansea Cancer Crest Recovery College i ben ym mis Mawrth 2027, a'r angen dilynol i reoli unrhyw gostau sy'n gysylltiedig â sicrhau parhad y gwasanaeth. Cadarnhaodd MD a CO-L fod trafodaethau ar y gweill gyda phartneriaid awdurdodau lleol ac ar lefel weithredol, gan gydnabod yr angen am gynllunio cadarn ar gyfer ymadael.

Dilynodd JC â chwestiwn ynghylch actifadu trefniadau parhad busnes ar adegau o bwysau gweithredol sylweddol. Amlinellodd MD y prosesau sydd ar waith i adolygu pob digwyddiad parhad busnes (BCI) er mwyn gwella ymatebion yn y dyfodol; roedd yr adolygiadau'n cynnwys y costau ariannol dan sylw, gan y gallai'r rhain fod yn sylweddol pe bai nifer o ddigwyddiadau parhad busnes yn digwydd o fewn cyfnod byr.

	Gofynnodd NZ am gynllunio gwydnwch, integreiddio rhanbarthol, sicrwydd cronfeydd a'r cynnydd a wnaed ar y system olrhain. Darparodd PP rywfaint o sicrwydd ynghylch DPs; derbyniodd y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid (PFC) adroddiadau monitro bob deufis a oedd yn cynnwys risgiau ariannol, risgiau yn ymwneud â galw, a risgiau capasiti; lliniarodd lefel y gwaith cenedlaethol oedd ar y gweill lawer o'r risg ar y cam hwn, a chafodd y PFC sicrwydd o hynny. Cydnabu JW ehangder y gwaith cynllunio yn y papurau a ddarparwyd, a chrynhai'r drafodaeth a'r camau gweithredu sydd ar y gweill. Cytunodd y Corff Gweithredol i adolygu'r adnoddau sydd ar gael i'r tîm, yn enwedig o ran CHC. Cam Gweithredu: AH/Tîm Gweithredol YSTYRIODD y Bwrdd yr eitemau fel y'u gofynnwyd yn yr adroddiad, a CHYTUNODD arnynt.
3.2 Cryfhau sefyllfa ein Cynllun Blynyddol a'n Diweddariad Ariannol	
071/26	Cyflwynodd JW yr eitem, gan nodi bod angen cryfhau ymhellach y Cynllun Blynyddol ar gyfer 2026/27 cyn ei ailgyflwyno i Lywodraeth Cymru ddiwedd mis Mehefin, gyda chyfarfod o'r Bwrdd i drafod un mater wedi'i drefnu ar gyfer 29 Mehefin 2026. Crynhodd MD adborth Llywodraeth Cymru ar y cyflwyniad ym mis Mawrth, fel y nodir mewn tabl a gynhwysir yn y papur. Roedd y gwelliannau gofynnol yn cyd-fynd â'r rhai a oedd eisoes wedi'u nodi gan y Bwrdd. Roedd y materion allweddol yn parhau i fod y diffyg a ragwelir, hygredd a manylrwydd y cynllun arbedion gwerth £65 miliwn, absenoldeb llwybr tuag at gydbwyso, addasu maint y gweithlu i'r lefel briodol, llwybrau perfformiad, alinio risgiau, a'r angen am afael a rheolaeth gryfach. Ni chyflwynwyd y diweddariad i'w gymeradwyo, ond i gydnabod y dull gweithredu a'r camau sydd ar y gweill cyn yr ailgyflwyno ar ddiwedd mis Mehefin. Ar ôl diolch i MD, cyfeiriodd JW aelodau'r Bwrdd at dudalen 59 o'r pecyn, a oedd yn nodi'r camau gweithredu sy'n ofynnol erbyn diwedd y chwarter cyntaf; byddai'r rhain yn sail i ystyriaeth y Bwrdd. Gwahoddodd CO-L i wneud sylwadau.

Tynnodd CO-L sylw at y gwaith helaeth a oedd eisoes wedi'i wneud mewn ymateb i lythyr Llywodraeth Cymru dyddiedig 14 Ebrill 2026. Tynnodd sylw at dwf ac effaith chwyddiant, awydd y sefydliad i gymryd risg, a hyder a hygredd y broses o gyflawni'r cynllun arbedion gwerth £65 miliwn, gyda 24% o gamau gweithredu'r cynllun eisoes wedi'u nodi fel rhai 'gwyrdd'; roedd angen i'r ffigwr hwnnw gyrraedd 100% erbyn diwedd y chwarter cyntaf. Bu'n rhaid i'r Bwrdd hefyd ystyried ymhellach y cyfleoedd sydd ar y gweill.

Diolchodd JW i CO-L a chydabod y gwaith sylweddol a wnaed gan y Corff Gweithredol i gryfhau Cynllun mis Mawrth; gwahoddodd PP i gyflwyno barn aelodau'r PFC.

Tynnodd PP sylw at y sefyllfa well o gymharu â blynyddoedd blaenorol, gan bwysleisio pwysigrwydd cryfhau'r dystiolaeth yn y Cynllun i adlewyrchu hyn. Cyfeiriodd at y canlynol:

- Gwelliannau a wnaed i'r broses o bennu'r gyllideb, gan gynnwys: hyfforddiant i bob un o'r 68 o ddeiliaid cyllideb allweddol erbyn dechrau mis Mehefin, gan gynnwys monitro effaith; dull cryfach o ymdrin â llythyrau atebolrwydd; gwell monitro ac adrodd ar amrywiadau ar lefel fanwl; ac eglurder ynghylch y broses uwchgyfeirio.
- Y dull gweithredu ar gyfer 2026/27 o ddarparu taflwybr ariannol misol manwl sy'n gysylltiedig â chyflawni'r camau gweithredu a gynhwysir yn y Dogfennau Cychwyn Prosiect (PIDs), gan sicrhau eglurder ynghylch y Swyddogion Cyfrifol Uwch (SROs) gweithredol sy'n atebol a'r arweinwyr cyflawni. Byddai hyn yn darparu llwybr clir ac unigol i ryddhau arian ac yn hwyluso monitro effeithiol.
- Dull mwy strwythuredig drwy'r Fframwaith Perfformiad ac Atebolrwydd sy'n cael ei ddatblygu; byddai hyn hefyd yn mynd i'r afael i raddau â'r adroddiad Archwilio Mewnol a oedd yn rhoi sicrwydd cyfyngedig.
- Manyllder uwch y dadansoddiad; roedd hyn wedi cynyddu dealltwriaeth ac wedi galluogi llwybrau mwy credadwy ar gyfer:
 - Targed 104 wythnos ar gyfer gofal wedi'i gynllunio, gyda risg o 800 wedi'i nodi yn erbyn targed o sero.
 - Canser, gyda'r angen i ganolbwyntio ar glirio'r ôl-groniad dros y tri mis nesaf, o ystyried yr effaith negyddol ar darged y

Llwybr Canser Unigol (SCP). Dylai mis Medi ddechrau gweld gwelliant, gan alluogi BIPBA i symud tuag at sefyllfa fwy cynaliadwy o 76% erbyn mis Mawrth 2027.

- UEC, ar gyfer trosglwyddiadau ambiwlans 45 munud.

Roedd angen ystyriaeth ofalus o'r naratif ynghylch targed ariannol 2026/27. Roedd y prif ffocws hyd ddiwedd mis Mehefin ar gyflawni cynllun credadwy ar gyfer arbedion o £65 miliwn yn ystod y flwyddyn, gan adael diffyg o £76.6 miliwn. Byddai cyfran sylweddol o gynlluniau arbed yn arwain at effaith rhan o flwyddyn yn unig yn 2026/27, gyda'r effaith gynaliadwy am flwyddyn lawn yn dilyn yn y blynyddoedd wedyn. Cyfeiriodd CO-L at gyfle ar gyfer arbedion pellach o £52 miliwn a thynnodd PP sylw at hyn, gan wneud sylw ar yr angen posibl o'i ddefnyddio i wrthbwysu'r £65 miliwn yn ystod y flwyddyn.

Byddai cyflawni diffyg o £53m ar ddiwedd y flwyddyn yn gofyn am arbedion o £100m yn ystod y flwyddyn – gofyniad nad oedd yn realistig nac yn gredadwy; roedd gan BIPBA y lefel uchaf o arbedion ar draws Cymru eisoes. Fodd bynnag, byddai manteision ariannol blwyddyn lawn y broses arfaethedig o sicrhau arbedion yn galluogi BIPBA i symud tuag at y cyfanswm rheoli o £17 miliwn erbyn diwedd 2028/29. Roedd angen amserlen realistig ar y Bwrdd i olrhain gostyngiadau pellach yn y diffyg yn ei herbyn. Byddai trywydd ariannol credadwy dros dair blynedd, yr oedd gan y Bwrdd hyder ynddo, yn allweddol i fodloni gofynion Llywodraeth Cymru.

Roedd gan PFC bryderon ynghylch y capasiti a'r gallu i sicrhau bod 100% o'r cynlluniau yn y categori gwyrdd/ambr erbyn diwedd mis Mehefin; cyfeiriodd PP at y canlynol:

- Yr amrywiad yn lefelau hyder yr uwch-reolwyr o ran cyflawni cynlluniau arbedion ar draws y cynlluniau, gyda phryder arbennig ynghylch – a lefelau hyder isel ar gyfer – gofal wedi'i gynllunio; gofal brys ac argyfwng (UEC); y gweithlu gweinyddol a chlerigol (A&C); a'r gweithlu meddygol.
- Datblygu cynlluniau arbedion ar gyfer gofal wedi'i gynllunio a gofal brys ac argyfwng; byddai angen dull cydgysylltiedig ar gyfer y rhain er mwyn eu halinio â chynlluniau gwella perfformiad sy'n dod i'r amlwg. Byddai gwelliannau mewn cynhyrchiant yn rhyddhau rhywfaint o gapasiti, ond roedd cyfanswm y capasiti sydd ei angen i gyflawni gwelliant mewn perfformiad yn dal i fod angen ei gyfrifo.

- Byddai angen sicrwydd ar y Bwrdd, ynghyd â monitro ac adrodd wythnosol ar gynnydd yn erbyn camau gweithredu ar gyfer cyflawni'r cynllun.

Cododd JS hefyd faterion yn ymwneud â gallu'r DU i gefnogi cyflawni arbedion ariannol, gwella perfformiad a rhaglenni mawr ar gyfer trawsnewid gwasanaethau. Byddai cyfyngiadau o ran capasiti a gallu hefyd yn effeithio ar yr adnoddau sydd ar gael i rai grwpiau i yrru newid ar y cyflymder gofynnol.

Daeth PP i ben drwy bwysleisio'r angen i gynnwys mesurau lliniaru ar gyfer y senario arbedion gwaethaf yn y cyflwyniad i Lywodraeth Cymru.

Diolchodd JW i PP am ei hasesiad trylwyr a gwahoddodd Aelodau Annibynnol (IMs) eraill y PFC i wneud sylwadau:

Pwysleisiodd JC yr angen i gynnal llinell olwg at y trywydd llawn dros dair blynedd, gyda chynlluniau ar waith i reoli unrhyw ostyngiadau mewn perfformiad a allai ddigwydd o ganlyniad i gamau gweithredu tymor byr.

Cefnogodd SS asesiad PP; tynnodd sylw at y gofyniad gan Lywodraeth Cymru na ddylai'r diffyg waethygu; nid oedd wedi'i argyhoeddi bod y Cynllun yn bodloni'r maen prawf hwn, o ystyried maint y tipiau blynyddol oedd eu hangen dros y cyfnod o dair blynedd.

Cefnogodd RO hefyd asesiad PP, gan dynnu sylw at bwysigrwydd perfformiad ariannol gwell ar ddiwedd Chwarter 1 nag yn y blynyddoedd blaenorol.

Yna, trodd y Bwrdd at y tabl ar dudalen 59, a oedd yn nodi prif elfennau'r Cynllun.

O ran **cyflawni arbedion**, cyfeiriodd JW at yr angen am Ddogfennau Cychwyn Prosiect (PIDs) ar gyfer y cyfanswm o £65m erbyn diwedd mis Mehefin, a gofynnodd i JS ymateb. Cadarnhaodd JS fod y dogfennau cychwyn prosiect (PIDs) yn eu lle, ond nad oeddent eto ar y cam o roi hyder o ran cyflawni neu ddarparu eglurder ynghylch y newid o statws ambr i wyrdd. Crynhodd y gwaith sydd ar y gweill ar draws y camau gweithredu sy'n ymwneud â nyrsio, meddygaeth ac UEC.

Diolchodd JW i JS am y wybodaeth ddiweddaraf a chadarnhaodd y byddai adroddiadau wythnosol pellach yn cael eu rhoi i'r Rheolwyr Mewnol (IMs) fel rhan o'r sesiynau diweddarau wythnosol.

Ymatebodd AH i nifer o bwyntiau: meithrin capasiti'r DU, y ffocws ar sicrhau maint priodol i'r gweithlu, gwelliannau o ran cynhyrchiant ac effeithlonrwydd, ac ail-lunio'r model cyflenwi CHC, gyda chefnogaeth gan y Rhaglen Genedlaethol.

O ran **rheolaeth a gafael ariannol**, cyfeiriodd JW at gryfhau atebolrwydd deiliaid cyllideb; byddai'r dystiolaeth yn deillio o ostyngiadau mewn gwariant ar asiantaethau a thâl amrywiol, a gwell rheolaethau dros gostau sy'n ymwneud â'r gweithlu. Gwahoddodd JW TR i ddarparu rhagor o fanylion.

Cyfeiriodd TR at y Grŵp Dysgu'r Gweithlu; roedd hwn yn atebol i'r Bwrdd Adfer a Chynaliadwyedd, ac roedd pum Bwrdd Gweithlu proffesiynol yn gweithredu o'i dan, pob un yn goruchwyllo taliadau amrywiol ar gyfer ei grŵp craidd o staff ac yn canolbwyntio ar feysydd a oedd yn arwain at wariant ar daliadau amrywiol.

Cyfeiriodd ALF at ganfyddiadau'r arolwg staff ynghylch morâl isel sy'n gysylltiedig â'r sefyllfa ariannol; gallai'r ffocws parhaus ar arbedion gael effaith negyddol ar lefelau salwch, ac pwysleisiodd yr angen am negeseuon clir.

O ran absenoldeb oherwydd salwch, cydnabu JS yr effaith niweidiol y mae lefelau uchel o absenoldeb oherwydd salwch yn ei chael ar barhad gofal. Mae gwaith ar y gweill yn canolbwyntio ar helpu rheolwyr i gymhwyso polisïau'n gyson ac ar ysgogi staff i ysgwyddo cyfrifoldeb am eu rhan yn y broses gyflawni.

Cyfeiriodd PP at lefel y tâl amrywiol ym mis Ebrill o £4.7m; roedd hyn yn is na mis Mawrth 2026 ond yn uwch na Mis 11 o 2025/26. Y prif resymau am hyn oedd (i) lefelau uchel o absenoldeb oherwydd salwch ymhlith staff meddygol a nyrsio a (ii) y defnydd o welyau ychwanegol; dyma'r ddau rwystr allweddol. Byddai lleihau absenoldeb oherwydd salwch a mynd i'r afael ag oedi wrth ryddhau cleifion yn cael effaith sylweddol ar y gwariant ar daliadau amrywiol. Gallai fod cyfleoedd i ddysgu gan sefydliadau eraill, gan gynnwys sefydliadau addysg uwch, ynghylch sut i leihau absenoldeb oherwydd salwch. Gofynnodd JW i CR

a allai archwilio dulliau a fabwysiadwyd mewn prifysgolion a rhoi adborth ar unrhyw gyfleoedd i ddysgu neu wella.

Cam Gweithredu: CR

Cyfeiriodd AH at ardaloedd penodol lle ceir lefelau uchel o absenoldeb oherwydd salwch, ac at y cyfleoedd a ddeilliai o drefniadau rota a rennir ac wedi'u gwella, arweinyddiaeth dosturiol, a dysgu gan feysydd eraill. Rheolaeth uniongyrchol oedd y ffactor bwysicaf wrth reoli absenoldeb oherwydd salwch yn effeithiol ac yn gadarn, gan wneud hynny gyda charedigrwydd a thosturi.

Adlewyrchodd LR ar drafodaethau blaenorol y Bwrdd ynghylch newid diwylliannol a phwysigrwydd arweinyddiaeth effeithiol. Roedd hyn yn hanfodol yn yr ymdrech i sicrhau gostyngiadau cynaliadwy mewn tâl amrywiol. Crynhodd LR y gwaith sydd ar y gweill ar reoli rhestrau dyletswyddau yn effeithiol a'r llwyddiant cynnar a ddeilliodd o hynny; byddai'r broses o'i gyflwyno yn cael ei chyflymu, gyda chymorth gan JS a CO-L.

Cyfeiriodd TR at waith sydd ar y gweill i archwilio amrywiadau a thueddiadau mewn cyfraddau absenoldeb oherwydd salwch, er mwyn llyfnu materion fel amrywiadau tymhorol.

Croesawodd JC y gwaith a wnaed gan CO-L i ddeall y gofynion o ran gallu ac i gefnogi partneriaid y gweithlu a busnesau. Cefnogodd hefyd y gwaith sydd ar y gweill i gefnogi arweinyddiaeth dosturiol.

Croesawodd NZ sylwadau AH ynghylch darparu gweithle diogel a chadarnhaol; roedd rhai barnau negyddol a fynegwyd gan staff yn yr arolwg staff yn peri her i'r Bwrdd.

O ran **gwella perfformiad**, pwysleisiodd JW ofyniad Llywodraeth Cymru i weld gwelliannau mewn dangosyddion perfformiad allweddol.

Cadarnhaodd MD bod gwaith manwl ar y gweill i gwblhau'r llwybrau, gan gydnabod y cyfyngiadau a'r camau dilynol i'w lliniaru. Gwaith cymhleth oedd hwn ac roedd yn cynnwys nifer o arbenigeddau gwahanol.

Cadarnhaodd AH y bwriad i gomisiynu gweithgaredd sy'n uwch na'r lefel graidd ym mis Mehefin yn y meysydd arbenigol allweddol hynny sy'n wynebu pwysau o ran cleifion mewnol ac achosion dydd; byddai hyn yn adlewyrchu'r prosesau sy'n gysylltiedig â mentrau rhestrau aros. Roedd adfer Gofal a Gynlluniwyd yn flaenoriaeth i'r llywodraeth newydd, ac roedd yn galw am newid trawsnewidiol yn y modd y dylunir llwybrau cleifion.

O ran **gweithredu'r DU**, cydnabu JW fod disgwyliadau uchel yn bodoli ynghylch y DU, gyda'r Bwrdd a Llywodraeth Cymru ill dau yn disgwyl gweithrediad llawn ynghyd â mesur effaith ar ddiwedd y flwyddyn. Cyfeiriodd JS at ei sylwadau blaenorol, gan wahaniaethu rhwng rôl y DU a'r cyfrifoldeb am ddarpariaeth weithredol.

O ran **rheoli risg a llywodraethu**, atgoffodd JW y Bwrdd o'i gyfrifoldebau o ran diogelwch ac ansawdd gwasanaethau; ni allai cynaliadwyedd gael effaith niweidiol ar y rhain.

Wrth grynhoi'r pwyntiau trafod, diolchodd JW i aelodau'r PFC am eu trylwyredd wrth gyflawni eu rôl ac wrth ddarparu cyngor gwrthrychol, annibynnol ac yn seiliedig ar dystiolaeth i'r Bwrdd. Diolchodd hefyd i'r holl bwyllgorau eraill am eu cyfraniadau defnyddiol. Roedd y diweddariad yn disgrifio Cynllun wedi'i gryfhau a oedd, er nad oedd eto'n bodloni meini prawf Llywodraeth Cymru na'r Bwrdd, yn dangos cyfeiriad cryf. Mynegodd y Bwrdd ei werthfawrogiad o'r holl gamau gweithredu sydd ar y gweill ar lefel Weithredol, gyda'r Aelodau Annibynnol yn cael diweddariadau pellach ar y rhain ym mhob cyfarfod diweddar trwy gydol mis Mehefin.

Gwnaeth y Bwrdd y canlynol:

- **CYDNABOD** derbyn y diweddariad cryfach i'r Cynllun Blynyddol, gan gydnabod nad oedd eto'n bodloni'r meini prawf ar gyfer ei gyflwyno'n ffurfiol i Lywodraeth Cymru, a chydabod hefyd na fyddai cymeradwyaeth ffurfiol yn bosibl eleni, gan na fyddai'n bosibl cyflawni'r cyfrifoldeb statudol i gydbwysu'r gyllideb o fewn y flwyddyn.
- **CYTUNO** i rannu'r wybodaeth ddiweddaraf â Llywodraeth Cymru, tra oedd gwaith yn parhau i ddatblygu'r cynnwys er mwyn bodloni gofynion sylfaenol y Bwrdd a Llywodraeth Cymru mewn pryd ar gyfer y cyflwyniad ar ddiwedd mis Mehefin 2026.

- **CYDNABOD** y gwelliant sylweddol yn yr ymrwymiadau a'r dull o ran cyflawni, a datblygiad pellach y cynllun ariannol, gan gynnwys cyflwyno'r ffactorau sy'n achosi'r diffyg yn fanylach a datblygu Rhestr Gyflawn o Gyfleoedd i leihau gwariant ar sail gylchol.
- **CYTUNWYD i'r** camau a gynigiwyd yn Chwarter 1 i alluogi cyflwyno cynllun wedi'i ddiweddarau erbyn diwedd mis Mehefin.

3.3 Adroddiad Materion Allweddol y Pwyllgor Digidol, Data, Ymchwil ac Arloesi

072/26

Adroddodd AG ar y canlynol:

Ynglŷn â **sicrwydd**: (i) y cyflwyniad ar gyfer Adolygiad Blynyddol Ymchwil a Datblygu, a chyfarfod cadarnhaol gyda Llywodraeth Cymru, a (ii) perfformiad gweithredol digidol.

Yn dilyn **cyngor**, gweithredu effeithiol:

- Cefnogodd yr archwiliad manwl i CanSense ymchwil a fyddai'n arwain at arferion gweithredol gwell;
- Gwaith pellach ar reoli ariannol a gwireddu buddion, er mwyn alinio â'r Strategaeth Ddigidol;
- Parhau i fonitro'n agos y sefyllfa o ran codio clinigol, ynghyd â chamau gweithredu i fynd i'r afael â'r ôl-groniad, gan gynnwys cymwysiadau Deallusrwydd Artiffisial a defnyddio mentrau cenedlaethol eraill.
- Y cynnydd wrth gynyddu'r defnydd o ddangosfyrddau i gefnogi deallusrwydd busnes a dadansoddeg. Byddai argymhellion yn adroddiad Archwilio Cymru ar drawsnewid digidol yn ysgogi ymatebion rheoli cryfach.
- Y Cynllun Strategol Digidol ar gyfer 2026/27; parhawyd â'r gwaith ar hwn i sicrhau ei fod yn cyd-fynd yn llawn â'r Cynllun Blynyddol, yr agenda trawsnewid, a'r gwaith rhanbarthol gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda (BIPHDd).

Tynnodd yr AG sylw arbennig at oblygiadau'r treialon deallusrwydd artiffisial sy'n cael eu defnyddio. Cadarnhaodd MJ fod y Cynllun Blynyddol yn cynnwys y ddogfennaeth glinigol ar gyfer y cynllun peilot, gyda gwaith ar y gweill i nodi'r targedau a'r manteision ar sail fisol a chwarterol.

Cadarnhaodd CO-L fod trafodaethau ar y gweill ynghylch ariannu'r Strategaeth Ddigidol; byddai'r gofyniad i sicrhau'r £65 miliwn yn dibynnu'n rhannol ar ymateb digidol cyflym a chanolbwyntiedig, ynghyd â'r cyfleoedd a nodwyd trwy gymwysïadau Deallusrwydd Artiffisial. Byddai eu nodi'n gyflym yn cefnogi'r defnydd o dechnolegau newydd i gyfrannu at arbedion effeithlonrwydd.

DERBYNIODD Aelodau'r Bwrdd yr Adroddiad ar y Prif Faterion er mwyn cael **SICRWYDD**.

RHAN 4. CYFLAWNIAD Y FLWYDDYN: ANSAWDD, DIOGELWCH, PERFFORMIAD AC ADNODDAU

4.1 Adroddiad Materion Allweddol y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid

i. Mawrth 2026

ii. Ebrill 2026

073/26

O ran y diweddariadau yn ymwneud â chyllid, cyfeiriodd PP aelodau'r Bwrdd at y trafodaethau cynharach. Cynigiodd dynnu sylw at faterion yn ymwneud â pherfformiad o dan yr Adroddiad Perfformiad Integredig yn ddiweddarach yn y cyfarfod.

Tynnodd PP sylw'r Bwrdd at ddau fater arall – Taliadau Uniongyrchol, a drafodwyd yn gynharach, a'r Gronfa Integreiddio Ranbarthol (RIF).

DERBYNIODD aelodau'r Bwrdd yr adroddiadau ar faterion allweddol er mwyn cael **SICRWYDD**.

4.2 Adroddiad ar Faterion Allweddol Is-bwyllgor Cyfalaf, Tir ac Asedau (ar lafar)

074/26

Gwahoddodd JW SS i roi diweddariad ar gyfarfod cyntaf Is-bwyllgor Cyfalaf, Tir ac Asedau (CLASC), is-bwyllgor o'r PFC a oedd newydd gael ei sefydlu.

Fel Cadeirydd, rhoddodd SS ddiweddariad llafar, gan nodi bod AG a NM hefyd yn aelodau. Roedd y cyfarfod cychwynnol wedi canolbwyntio ar y Cylch Gorchwyl a'r trefniadau gweithredu. Byddai'r Grŵp Rheoli Cyfalaf

ar lefel weithredol yn cyfrannu at CLASC, gyda chyfarfodydd wedi'u hamseru i sicrhau dilyniant priodol. Cyfeiriwyd SS at y canlynol:

- Mae angen i CLASC alinio ei raglen waith â'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol, gyda stadau ac asedau eraill wedi'u lleoli a'u rheoli i gefnogi darpariaeth gwasanaethau.
- Ystyried prosiectau'r rhaglen ariannol gyfalaf; roedd cyfanswm y costau yn tua £49 miliwn, gyda £32 miliwn o gyllid wedi'i nodi, gan adael diffyg o £11 miliwn ar y cam hwn. Gellid lliniaru hyn, os oes angen, drwy ymestyn amserlenni a charregfylltiroedd; fodd bynnag, ni fyddai hyn yn bosibl ar gyfer y cynlluniau cyfalaf hynny sy'n gysylltiedig â gwaith trawsnewidiol lle'r oedd carregfylltiroedd ac amserlenni eisoes wedi'u sefydlu. Roedd yr holl brosiectau cyfalaf yn gweithredu yn ôl amserlenni gwahanol; cytunwyd ar gyllid ar gyfer rhai ohonynt, ond nid ar gyfer eraill a oedd yn dal i fod yn y broses o gael eu datblygu.
- Ardaloedd o'r ystad nad oeddent yn cael eu defnyddio'n llawn; byddai opsiynau posibl ar gyfer eu defnyddio yn dibynnu ar y Cynllun Gwasanaethau Clinigol.
- Y strategaeth ymadael â'r Fenter Cyllid Preifat (PFI) ar gyfer ysbyty Castell-nedd Port Talbot, gyda'r cytundeb PFI yn dod i ben yn 2030.

Gwahoddodd JW NM ac AG i wneud sylwadau; croesawodd y ddau sefydlu'r is-bwyllgor a'r gydnabyddiaeth o rôl yr ystad, y tir a'r cyfalaf wrth gefnogi'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol.

Cyfeiriodd MD at y Grŵp Rheoli Cyfalaf a sefydlwyd yn ddiweddar a'i rôl wrth gyfrannu at y CLASC; roedd yn rhaid i gynlluniau cyfalaf mawr gyd-fynd â gofynion clinigol a'r cynlluniau trawsnewid.

DERBYNIODD aelodau'r Bwrdd y diweddariad llafar er mwyn cael **SICRWYDD**.

4.3 Adroddiad Perfformiad Integredig

- Fframwaith Sicrhau Perfformiad**
- Diweddariad Llywodraeth Cymru ar Oruchwylio ac Uwchgyfeirio**

075/26	i. <u>Fframwaith Sicrhau Perfformiad</u> Gan ddefnyddio cyflwyniad sleidiau, tynnodd MD sylw at y canlynol: • Y Fframwaith Sicrhau Perfformiad (PAF) wedi'i ddiweddarau; yr argymhellion ynghylch yr Asesiad Strwythurol; a'r argymhellion gan yr Archwilydd Mewnol (IA) ar sicrhau prosesau cynllunio. • Yr angen i ddiweddarau'r Fframwaith Atebolrwydd yn sgil gofynion adrodd diwygiedig Llywodraeth Cymru. • Prif bwrpas y PAF o ran ysgogi gwelliant a darparu sicrwydd ar draws pob swyddogaeth, drwy lens trosolwg integredig. • Eglurhad ar lefelau uwchgyfeirio a'r cydberthnasau rhwng rhaglenni a systemau. • Disgwyliadau clir o ran perfformiad a'r hyn a ddisgwylir i'w gyflawni. • Llinell welededd glir o ddarparu gwasanaethau i'r Bwrdd. • Eglurder ynghylch gofynion cyflawni Grwpiau Gwasanaeth ar draws pob maes, ynghyd â mesurau atebolrwydd. • Y tri grŵp allweddol o: Cyfrifoldebau cyflawni Grwpiau Gwasanaeth; y Bwrdd Adfer a Chynaliadwyedd; a rhaglenni trawsnewid. • Haenau'r model gweithredu; byddai'r rhain yn sbarduno cylch parhaus o adolygu perfformiad, asesu ac addasu, sy'n gysylltiedig â'r cyfarfodydd atebolrwydd chwarterol. • Roedd amcanion BIPBA yn cyd-fynd â blaenoriaethau Llywodraeth Cymru, gan gynnwys y meini prawf monitro uwch ar gyfer Ymyrraeth wedi'i Thargedu (TI) a blaenoriaethu metrigau. • Y lefel fanylach o wybodaeth ar lefel Grŵp Gwasanaeth ynghylch perfformiad ariannol a pherfformiad y gweithlu, er mwyn cefnogi adolygiadau perfformiad misol ac atebolrwydd. • Y trefniadau goruchwyllo drwy PFC. Diolchodd JW i MD a chadarnhaodd gyda TR y cysylltiad â'r Polisi Gallu Unigol, gan gynnwys gosod amcanion drwy'r Adolygiad Asesu a Datblygu Personol (PADR). Nododd TR welliant bach yn y cyfraddau PADR, sydd bellach ar 78%, gyda gwaith pellach i'w wneud i gyrraedd 95%. Diolchodd JW i TR a gwahoddodd sylwadau a chwestiynau. Croesawodd NZ y PAF a cheisio sicrwydd na fyddai blaenoriaethu yn cuddio tueddiadau sy'n dod i'r amlwg nac yn gosod gofynion afrealistig
--------	--

ar y gweithlu. Dywedodd MD y byddai'r dull yn canolbwyntio ar feysydd blaenoriaeth wrth gynnal monitro arferol; byddai angen disgwyliadau cliriach, ymddygiadau arwain a phrosesau symlach.

Croesawodd JC y gwaith a wnaed a gofynnodd sut orau i gefnogi cyflawniad gweithredol proses mor gymhleth. Wrth ymateb, cyfeiriodd y MD at 'Yn Drefnus ar gyfer Llwyddiant' a phwysigrwyd i staff ddeall eu cyd-destun gweithredu a gofynion eu rolau. Tynnodd gymhariaeth â'r gwaith a wnaed ar hyfforddiant cyllidebol a'r angen am ddull tebyg o ran atebolrwydd, ymddygiadau arwain a gwerthoedd. Byddai dogfennaeth a phrosesau symlach yn cefnogi hyn.

Mynegodd JW ei diolch i bawb a oedd wedi cyfrannu at y gwaith.

Gwnaeth y Bwrdd y canlynol:

- **YSTYRIED** y newidiadau arfaethedig i drefniadau llywodraethu, cyflwyno Pwyllgorau arweiniol a newidiadau i drefniadau adrodd.
- **CYMERADWYO'R** Fframwaith Perfformiad a Sicrwydd wedi'i ddiweddarau.
- **CYTUNO** i drosglwyddo goruchwyliaeth a chymeradwyaeth unrhyw newidiadau sy'n ofynnol i'r Fframwaith yn 2026/27 i'r PFC.

Yna, aeth JW yn ei flaen i ystyried goruchwyliaeth a dyrchafu materion.

ii. Diweddariad Llywodraeth Cymru ar oruchwylio ac uwchgyfeirio

Gofynnodd JW i MD arwain aelodau'r Bwrdd drwy adrannau'r adroddiad, gan wahodd sylwadau a chwestiynau yn unol â hynny.

Gan ddefnyddio cyflwyniad sleidiau, gwahoddodd MD arweinwyr gweithredol i wneud sylwadau a chyfrannu yn ôl yr angen. Gofynnodd JW i PP, fel cadeirydd PFC, gyfrannu a chyflwyno barn PFC, yn ôl yr angen.

Dywedodd MD fod yr IPR bellach yn cynnwys tair adran:

- Crynodeb o berfformiad yn erbyn (i) meini prawf Llywodraeth Cymru, (ii) metrigau arloesol BIPBA, a (iii) meini prawf goruchwylio ac uwchgyfeirio Llywodraeth Cymru. Roedd y data bellach yn fwy manwl, gan ddarparu sicrwydd ychwanegol i'r PFC a'r Bwrdd.

- Manylion am berfformiad yn erbyn 'metrigau monitro' BIPBA a meini prawf goruchwyllo ac uwchgyfeirio Llywodraeth Cymru, er mwyn darparu goruchwyliaeth a gwybodaeth. Gallai metrigau newid o statws monitro i statws blaenoriaeth, pe bai perfformiad neu unrhyw fater arall yn cyfiawnhau hynny.
- Mesurau perfformiad eraill y GIG a mesurau lleol.

Yna, ystyriodd MD y metrigau ar sail graddio coch/ambr/gwyrdd (RAG), gan dynnu sylw arbennig at y targedau hynny a nodwyd fel rhai coch, gan gynnwys y raddfa RAG goch sy'n gysylltiedig â'r sefyllfa bresennol o ran y Cynllun Blynnyddol a'r Cynllun Tymor Canolig Integredig (CTCI):

O ran perfformiad **Canser**:

- Gwnaeth CW sylwadau ar yr heriau yn ymwneud â phatholeg gellog; roedd y rhain wedi effeithio ar llwybrau wroleg a chanser y croen. Dylai'r ôl-groniad presennol fod wedi'i glirio ymhenni tri mis, ond roedd yn debygol y byddai'r oedi yn y llwybrau gofal yn arwain at ddirywiad cyn gweld gwelliannau erbyn y trydydd chwarter.
- Gan fod hwn yn ofyniad carreg filltir Chwarter 1 Llywodraeth Cymru, gwahoddodd JW y person hwnnw (PP) i roi barn PFC. Mynegodd PP bryder bod data mis Chwefror, a ystyriwyd ym mis Ebrill, wedi dangos y ganran isaf ers 20 mis – sefyllfa a oedd yn dirywio ac yn achos pryder mawr.
- Y prif reswm unigol dros y dirywiad oedd patholeg gellog; roedd llwybr yn amlinellu gwelliannau yn y sefyllfa dros amser yn hanfodol. Cytunodd AH y byddai'r Corff Gweithredol yn ystyried cyflymu'r mynediad at y gwasanaeth hwn, gan gynnwys y posibilrwydd o gomisiynu gwasanaeth allanol. Byddai trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru yn cynnwys cyfyngiadau craidd ac a fyddai Llywodraeth Cymru yn cefnogi rhai camau gweithredu.
- Gofynnodd AG a oedd y data perfformiad yn ymwneud â thrigolion BIPBA. Cadarnhaodd CW hyn, ond nododd y gallai preswylwyr yn ardal BIPHDd fod ymhlith y cleifion yr effeithiwyd arnynt gan yr oedi ym maes patholeg gellog. Byddai Bwrdd BIPHDd yn derbyn adroddiadau ar y rhain. O ran gwasanaethau rhanbarthol, cyfrifoldeb BIPBA fyddai cyflawni'r targedau perfformiad.
- Gofynnodd NM am y gefnogaeth i gleifion yn ystod y cyfnod aros a ymestynnwyd dros dro; nododd CW y byddai effaith yr amser aros estynedig yn amrywio yn ôl arbenigedd; ar gyfer rhai, ni

fyddai'r oedi yn effeithio ar lawdriniaeth na chmau diagnostig eraill a allai ddigwydd yn ystod y cyfnod hwnnw.

- Nododd ALF rywfaint o amrywiad o'i gymharu â byrddau iechyd eraill, ond nid i raddau sylweddol; gofynnodd am unrhyw amrywiad yn nifer yr achosion ledled Cymru ac, os oedd hynny'n wir, sut roedd y broses gynllunio yn ystyried hynny wrth ragweld lefelau'r galw. Cyfeiriodd HVW at adroddiad a gyhoeddwyd ynghylch y twf rhagamcanol mewn achosion o ganser sy'n gysylltiedig â phoblogaeth sy'n heneiddio; rhagamcanwyd y byddai cynnydd clir yn digwydd dros y ddegawd nesaf. Cadarnhaodd JW fod y Cydbwyllgor Rhanbarthol (RJC) yn bwriadu datblygu dull rhanbarthol ar gyfer gwasanaethau cancer.
- Cyfeiriodd LR at atgyfeiriadau brys ar gyfer cleifion a allai fod yn aros; awgrymodd ofyn i bob arbenigedd sut roeddent yn cysylltu â chleifion ar eu rhestrau aros, gan gytuno i wneud hyn ac adrodd yn ôl fel rhan o adroddiad ehangach ar wasanaethau cancer. Dylai hyn fod yn rhan o'r llwybr atgyfeirio i driniaeth (RTT).

Cam Gweithredu: LR

Ynglŷn ag **oedolion a gaiff eu rhoi mewn lleoliadau y tu allan i'r ardal ar gyfer triniaeth iechyd meddwl:**

- Roedd gwaith ar y gweill i drosglwyddo peth o'r amser a dreulid ar weithgareddau cleifion allanol at reoli lleoliadau cleifion mewnol y tu allan i'r ardal; roedd y rhain yn achos pryder, gan ei bod yn anoddach monitro ansawdd y gwasanaeth. Byddai capasiti ychwanegol yn y tîm triniaeth yn cynnig dewis arall yn lle lleoliadau y tu allan i'r ardal. Byddai cynlluniau manwl yn destun ystyriaeth gan y Bwrdd, ynghyd â llwybr wedi'i gynllunio i fesur y gwaith cyflawni.

Ynglŷn â **gostyngiad o 30% mewn briwiau pwyso y gellir eu hosgoi:**

- Er na chafodd ei raddio'n 'goch' yn y system RAG, nododd LR gynnydd sylweddol yn nifer y briwiau pwyso, er gwaethaf cyflwyno rhaglen addysg a dilysu pob briw pwyso gan y tîm Hyfywedd Meinwe.
- Roedd y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (QSC) wedi archwilio hyn, gan fod difrifoldeb a lefel y niwed yn cynyddu; roedd yr effaith ar gleifion ac ar ganlyniadau yn niwed a achoswyd gan ffactorau niferus.

- Roedd y cynnydd yn nifer yr achosion yn cyd-fynd â chynnydd yn nifer y cleifion ac yn hyd y cyfnod a dreuliwyd yn yr ysbyty, gan amlygu cleifion i risg uwch.
- Cynlluniwyd camau addysg pellach, gan gynnwys cyflwyno pecynnau gofal gwell ar gyfer briwiau pwysau. Roedd llif cleifion nad oedd yn optimaidd yn ffactor yn y risg o niwed.

Ynglŷn ag **amseroedd trosglwyddo:**

- Dirywiad yn y sefyllfa wella yn dilyn prawf o newid. Roedd gwaith ar y gweill i ailgyflwyno'r dull 'prawf o newid' ar gyfer trosglwyddo cleifion ambiwlans.
- Dywedodd JS, er gwaethaf y sefyllfa oedd yn dirywio, fod lefel o welliant o 80 diwrnod y mis ar hyn o bryd o gymharu â'r llynedd.
- Roedd gwaith ar y gweill i hybu rhyddhau cleifion cyn hanner dydd ac i gynyddu nifer y rhai a ryddheir ar benwythnosau; byddai'r ddau beth hyn yn cyfrannu at well llif, ac roedd prawf o'r cysyniad dros benwythnos y gwyliau banc diweddar wedi arwain at fudd gwirioneddol. Roedd tystiolaeth o hyn mewn lleoliadau iechyd meddwl yn ogystal ag mewn ysbytai cyffredinol, lle roedd darparu cymorth i dimau wedi arwain at ryddhau gwelyau a lleihau nifer y lleoliadau y tu allan i'r ardal.

Ynglŷn â **chanran y cleifion a aseswyd gan berson sy'n gwneud penderfyniadau clinigol o fewn 60 munud:**

- Roedd perfformiad wedi dirywio ers diwedd mis Rhagfyr 2025, o ganlyniad i rwystrau tebyg i'r rhai sy'n effeithio ar lif effeithiol ac amserol.
- Rhoddodd JS wybod am reoli tair targed Ymyrraeth wedi'i Thargeddu (TI) UEC ar y cyd, fel rhan o gyflawniad rhaglen UEC. Gofynnodd JW am ddiweddariad cynhwysfawr ar dargedau UEC ar ddiwedd mis Mehefin. Roedd y disgrifwyr presennol yn cyfeirio at risgiau i'r broses ddarparu, yn gysylltiedig â buddsoddiad cyfyngedig mewn gwasanaethau. Roedd angen adolygu cyfleoedd buddsoddi, a chytunodd AH y dylai'r disgrifwyr adlewyrchu'r newid a wnaed o ran buddsoddi.
- Tynnodd JC sylw at y graff a oedd yn dangos y mesuriad ar adeg cyflwyno; roedd byrddau iechyd eraill yn mesur hyn ar ôl y broses ddiidoli; gofynnodd a oedd y dadansoddiad ystadegol yn gywir. Cytunodd JS i archwilio hyn ymhellach.

Cam Gweithredu: JS

Ynglŷn â'r **gostyngiad yn nifer y cleifion sy'n aros am apwyntiad dilynol:**

- Dywedodd CW fod hon yn broblem barhaus ac yn cyfrannu at y diffyg lleihau dwysedd gofal wedi'i gynllunio.
- Parhaodd y gwaith o ddilysu'r cleifion hynny ar restrau aros i benderfynu a oedd angen adolygiad arnynt, neu lwybr dilynol yn seiliedig ar wybodaeth i gleifion yn hytrach.
- Roedd opsiynau ar gyfer monitro mewn lleoliadau gofal sylfaenol hefyd yn cael eu hystyried; roedd y niferoedd uchaf yn ymwneud ag offthalmoleg, gydag optometryddion yn monitro cleifion; gallai camau diweddar yn ymwneud â glawcoma gyfrannu at leihau nifer y bobl sy'n cael eu rhoi ar lwybr gofal eilaidd.
- Cyfeiriodd AH at ofyniad Llywodraeth Cymru i gyflymu'r broses drawsnewid; byddai'r camau a amlinellwyd gan CW yn darparu enghreifftiau pendant o ffocws dwysach. Gallai cael mynediad at unrhyw adnoddau ychwanegol helpu i gyflawni'r amcanion sefydliadol gofynnol.

O ran **amseroedd aros am ddiagnosis:** cafwyd sgôr ambr, gyda dirywiad pellach yn cael ei ragweld cyn gwelliant dilynol; roedd hyn yn gysylltiedig â chlirio'r ôl-groniad. Roedd y gwaith a wnaed ym mis Mawrth ac Ebrill bellach yn arwain at angen cynyddol am ddiagnosteg.

Ynglŷn â **heintiau a gafwyd mewn lleoliadau gofal iechyd:** Adroddodd RK:

- gostyngiad o 24% yn C.Diff o gymharu â 2025/26. Roedd model gorchymyn aur, o dan ei gadeiryddiaeth, wedi codi safonau a gwella'r broses o graffu ar ragnodi gwrthfotigau, gan gynnwys y newid o roi'r feddyginiaeth yn fewnwythiennol i'w rhoi ar lafar.
- Gostyngiad o 5% flwyddyn ar ôl blwyddyn yn staph aureus.
- Lleihad yn achosion E.coli; roedd camau gweithredu ar y gweill mewn lleoliadau ysbyty a chymunedol, gan nad oedd y cychwyn yn gysylltiedig yn unig ag arhosiadau fel claf mewnol.
- Stiwardiaeth gwrthficrobaidd; roedd hyn yn destun prosiect gwella ansawdd.
- Klebsiella oedd y maes a achosai'r pryder mwyaf, gyda chynnydd sylweddol a oedd yn gysylltiedig yn bennaf â gwasanaethau hepatobiliari ac wrinol.

Ynglŷn â **chydymffurfio â'r meini prawf ar gyfer lleihau isgyfeirio:**

- O ran materion mamolaeth a newyddenedigol, cadarnhaodd LR y byddai'n cyfeirio at hyn fel rhan o'r Adroddiad Amenedigol yn ddiweddarach yn y cyfarfod.

Ynglŷn â **llwybrau gofal sydd wedi'u gohirio:**

- Cadarnhaodd MD fod gwaith ar y gweill drwy raglen UEC a thrwy'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol (RPB). Er nad oedd llawer o lwyddiannau cyflym, ceisiodd gwaith sylweddol gyda phartneriaid ysgogi gwelliannau.

Cododd PP bryderon ynghylch metrigau strôc, gan nodi bod PFC wedi codi pryderon dro ar ôl tro am y mater; roedd sefyllfa mis Mawrth wedi gweld dirywiad pellach. Gofynnodd JW am y cynlluniau sydd ar waith i wella'r sefyllfa; cynigiodd MD ddarparu adroddiad manwl ar gyfer cyfarfod o'r Bwrdd yn yr Hydref, er mwyn ymateb i'r pwyntiau a godwyd.

Cam Gweithredu: MD/RK

Cytunodd AH, gan gyfeirio at yr angen am gynnydd ar uned strôc ranbarthol. Yn y cyfamser, cydnabu RK bwysigrwydd archwilio camau gweithredu lleol i sicrhau bod cleifion sydd angen gwasanaethau strôc yn gallu cael mynediad atynt yn amserol. Lliniarwyd y diffyg darpariaeth gan ymgynghorwyr strôc ar sail 24/7, yn rhannol, drwy i dîm yr adran achosion brys (ED) gyflawni thrombolysis pan oedd hynny'n glinigol briodol. Roedd cael mynediad at sganio CT yn ffactor arall a oedd yn cyfyngu ar y broses, yn ogystal â chael mynediad amserol at ward strôc. Pwysleisiodd RK yr angen i gael y llwybr yn gywir; nid oedd mynediad cyflym at sganiau CT a thrombolysis yn dibynnu'n unig ar ymgynghorydd strôc. Roedd cyfleoedd ym maes deallusrwydd artiffisial i'w harchwilio er mwyn helpu i liniaru'r sefyllfa.

Cyfeiriodd ALF at yr adroddiad sy'n edrych ar ddiwylliant a pherfformiad yn ymwneud â'r gweithlu, yn ogystal â gwasanaethau sy'n canolbwyntio ar gleifion. Adlewyrchodd JW ar ddyfnder a manylion yr adroddiad diwygiedig, a gofynnodd am ystyriaeth bellach o faterion y dylid eu cyflwyno i'r Bwrdd llawn, a'r rhai sy'n fwy priodol ar gyfer goruchwyliaeth ar lefel Pwyllgor.

Cam Gweithredu: MD/HL

Fe wnaeth Aelodau'r Bwrdd y canlynol:

	• CYDNABUWYD fformat wedi'i diweddarau yr IPR, a oedd yn cyd-fynd ag egwyddorion y Fframwaith Perfformiad ac Atebolrwydd. • YSTYRIODD y diweddariad misol mewn perthynas â pherfformiad yn erbyn mesurau uwchgyfeirio a meini prawf dad-ddwysáu. • CYDNABUWYD a THRAFODWYD perfformiad y bwrdd iechyd yn erbyn mesurau a thargedau allweddol, a chymeradwywyd y camau a nodwyd i sicrhau gwelliannau. • CYTUNWYD i dderbyn adroddiad penodol ar wasanaethau strôc yn yr Hydref.
4.4 Adroddiad Cyllid	
076/26	Tywysodd CO-L aelodau'r Bwrdd drwy Adroddiad Ariannol Mis 01, gan dynnu sylw at: • Y prif weithgareddau a gynhaliwyd yn ystod Mis 01 i gefnogi'r sefyllfa ariannol. • Y sefyllfa o ran canlyniadau ar gyfer 2025/26; nid oedd hyn yn dderbyniol i'r Bwrdd na Llywodraeth Cymru, gan nad oedd yn adlewyrchu cydymffurfiaeth â dyletswyddau statudol. Darparodd gyfradd weithredu ar gyfer Mis 01 y gellid mesur cynnydd yn ei herbyn. • Y diffyg sylfaenol o £108m, gyda thwf a chwyddiant o £40.5m ac effeithiau comisiynu o £5.2m, gan arwain at gyfanswm diffyg o £154.1m. Mae targedau incwm ac arbedion Llywodraeth Cymru yn gwrthbwyso hyn i raddau, gyda diffyg o £76.6m yn y cynllun ariannol ar gyfer Mis 01. • Cyflawni'r diffyg o £76.6m; roedd hyn yn gofyn am gyfradd redeg fisol o ddiffyg o £6.42m. Roedd y gwariant gwirioneddol ar gyfer Mis 01 yn £8.51m, gan adlewyrchu manteision yn sgil chwyddiant, cyfnodoli a chostau ynni. • Er mwyn cyrraedd y diffyg o £53.2m ar ddiwedd y flwyddyn sy'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru, byddai angen i'r gorwariant beidio â bod yn fwy na £4m y mis am weddill 2026/27. • Rheoli a monitro'r enillion o swyddi gwag a thâl amrywiol; roedd y rhain wedi arafu i £1.12m. • Pwysigrwydd y cynllun arbedion gwerth £65 miliwn; byddai unrhyw oedi mewn unrhyw fis unigol o gymharu â gofynion y cynllun arbedion yn golygu bod angen mwy o arbedion ar gyfer gweddill y flwyddyn.

- Ni adroddwyd am unrhyw wariant arian parod na chyfalaf ar gyfer Mis 01; canlyniad effeithiau polisi cyflog y sector cyhoeddus oedd 97.6%, sy'n uwch na'r targed o 95%.
- Mae gwaith yn parhau ar ddiwedd y flwyddyn 2025/26 ac ar y broses o bennu'r gyllideb ar gyfer 2026/27, gyda llythyrau cyllideb wedi'u hanfon at bob un o'r 68 o ddeiliaid cyllideb uwch. Dilynodd y broses egwyddorion cyllidebol fel yr adlewyrchwyd hwy mewn briffiau i Aelodau Annibynnol ac i'r Corff Gweithredol,
- Cyhoeddwyd cyllidebau i ddeiliaid cyllideb; roeddent yn cynnwys cyllid Llywodraeth Cymru ac yn pennu targed arbedion ar gyfer pob deiliad cyllideb. Roedd hyn yn cydymffurfio â'r Cyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog (SFIs). Roedd yn rhaid i ddeiliaid cyllideb nawr lofnodi a dychwelyd y llythyrau dyrannu.
- Roedd pob un o'r 68 o ddeiliaid cyllideb allweddol wedi derbyn hyfforddiant, a byddai'r tîm perfformiad a chyllid yn monitro'r cynnydd o ran dychwelyd y llythyrau.
- Pecyn cymorth i helpu deiliaid cyllidebau i reoli eu cyllidebau yn weithredol.
- Gweithdy rhanbarthol gyda BIPHDd; roedd hyn wedi gwella'r ddealltwriaeth o'r broses ac o'r cyfleoedd sydd ar gael i wella'r broses LTA. Byddai cyfarfodydd pellach ym mis Mehefin yn archwilio methodolegau mwy cyson, perthnasol ac effeithiol. Byddai cyfarfod ar wahân gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg (BIPCTM).
- Y prif risgiau a amlygwyd yn yr adroddiad, gan gynnwys: cyflawni arbedion; camau i liniaru twf a chwyddiant, costau ynni, a newidiadau i gontractau meddygol.
- Gofynnwyd i'r Bwrdd ystyried sefyllfa Mis 01, gyda diffyg o £8.5m yn ystod y mis; roedd hyn yn sylweddol uwch na'r gyfradd wariant angenrheidiol i gyflawni arbedion o £65m. Crynhodd CO-L y gwaith sydd ar y gweill i sicrhau arbedion wrth symud o'r categori coch i'r gwyrdd.

Diolchodd JW i CO-L a gwahoddodd PP, fel cadeirydd PFC, i wneud sylwadau.

Nododd PP fod y cynlluniau'n darparu trywydd ar gyfer arbedion hyd at ddiwedd mis Mehefin; gofynnodd a fyddai'r broses 1/12 - sef dyrannu swm misol cyfartal – yn parhau, gan gydnabod y byddai amrywiadau misol. Cadarnhaodd CO-L y bwriad i gynnal y dull 1/ 12 , gydag amrywiadau'n cael eu hadrodd yn fisol. Nododd PP fod y gwariant ar

gyflogau amrywiol yn dal i fod yn rhy uchel, sef £4.7m, ac ailbwysleisiodd yr angen i beidio â llenwi swyddi gwag.

Croesawodd ALF y rheolaeth a'r gafael ar gyflogau amrywiol, ond roedd o'r farn bod y sefyllfa gyffredinol yn parhau i achosi pryder.

Gofynnodd NM am y broses o gyfathrebu'r sefyllfa ariannol a'r canlyniadau i ddeiliaid cyllideb na wnaethant gadw o fewn eu dyraniad. Amlinellodd CO-L y dulliau cyfathrebu a'r prosesau lledaenu gwybodaeth amrywiol; crynodd hefyd y cyfleoedd dysgu a ddarparwyd i ddeiliaid cyllidebau. Nid oedd rhai wedi llofnodi eu llythyrau atebolrwydd eto, ac roedd hyn yn cael ei adolygu.

Gofynnodd JW i RO, fel cadeirydd WODCOM, a allai'r Pwyllgor archwilio'r rhesymau dros yr amharodrwydd i lofnodi'r llythyrau a'r rhwystrau a allai fod angen rhywfaint o gymorth datblygu sefydliadol arnynt.

Cam Gweithredu: RO/TR

Gofynnodd CR am gyd-destun y llythyrau atebolrwydd. Cyngorodd CO-L ei fod wedi nodi'n benodol y disgwyliadau ar ddeiliaid cyllideb i gydbwysu eu cyllidebau a chyflawni gweithgareddau'r cynllun blyneddol o fewn hynny. Roedd gofyn hefyd cyflawni'r amcanion arloesol a'r rhai a gynhwyswyd yn y Cynllun. Roedd polisi drws agored ar waith i annog unrhyw ddeiliad cyllideb â phryderon i geisio cymorth a thrafod y rhain.

Gofynnodd JW i RT am reoli negeseuon. Dywedodd RT fod nifer o lefelau o ddarparu gwybodaeth ar waith, gyda'r llythyr a'r broses atebolrwydd yn ffurfio un rhan yn unig. Cafwyd diweddariadau rheolaidd yn atgyfnerthu'r neges bod *Pob Punt yn Cyfrif*, ynghyd â'r neges ychwanegol na allai BIPBA wario arian nad oedd ganddo. Roedd angen cydbwysedd rhwng cyfathrebu cadarnhaol ac optimistaidd ac cydnabod yr her ariannol ddifrifol.

Pwysleisiodd PP bwysigrwydd y neges gyffredinol ynghylch adnoddau a'r sefyllfa ariannol heriol ar draws GIG Cymru, ac yn benodol yn BIPBA; byddai'r ffigurau gwirioneddol yn newid dros amser ac roeddent yn llai pwysig i lawer o staff na'r neges allweddol bod her ariannol wirioneddol i'w goresgyn.

Cymharodd NZ y cynnydd yn erbyn y cynllun arbedion a'r targedau; roedd yn bwysig gwahaniaethu rhwng y ddau, ac awgrymodd y gallai fod yn werth ceisio cyngor ym maes seicoleg ymddygiadol ar y ffordd orau o gyfleu'r gwahaniaeth hwnnw. Gofynnodd JW i TR ystyried hyn.

Cam Gweithredu: TR

Cododd ALF gwestiwn ynghylch geiriad yr Adroddiad Ariannol a oedd yn ymwneud â gorwario o ddim mwy na £4m y mis; roedd hyn bron â rhoi'r argraff bod hyd at £4m yn dderbyniol. Gofynnodd JW i CO-L ac RT fynd i'r afael â'r pwynt hwn.

Cam Gweithredu: CO-L/RT

Fe wnaeth Aelodau'r Bwrdd y canlynol:

- **YSTYRIED** sefyllfa ariannol Mis 01 ac effaith gafael a rheolaeth well ac arbedion ar y sefyllfa.
- **CYDNABOD** sefyllfa bresennol y cynlluniau arbedion a **CHYMERADWYWYD** y camau parhaus sydd ar waith i gryfhau'r cynlluniau arbedion gwerth £65m ac i gefnogi'r dull gweithredu cryfach o ran cyflawni Cynllun Ariannol 2026/27.
- **YSTYRIED** y risgiau i'r sefyllfa ym Mis 01.
- **CEFNOGWYD** y safbwynt ar gronfeydd wrth gefn y bwrdd iechyd.

4.5 Adroddiad Materion Allweddol y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch

077/26

Tynnodd JC sylw at y canlynol:

- Adroddiad y Pwyllgor Amenedigol ac Adroddiad Trawsnewid Iechyd Meddwl; roedd y rhain yn rhai cynghorol. Sicrhaodd JC y Bwrdd bod QSC yn monitro'r ddau fater hyn yn gyson er mwyn llywio proffiliau risg.
- Yr hysbysiad ynghylch nifer yr achosion o friwiau pwysau, a drafodwyd gan LR yn gynharach yn y cyfarfod.
- Canllawiau rhagorol gan NICE.
- Yr ystod o faterion sy'n ymwneud â risg a rheoli risg.
- Perfformiad ym maes canser, fel y trafodwyd yn gynharach yn y cyfarfod.
- Cleifion sydd wedi'u hoptimeiddio'n glinigol a nifer y rhesymau dros oedi.
- Lefel y newid diwylliannol sydd ei angen ar draws y sefydliad.

- Y Rhaglen Drawsnewid Iechyd Meddwl.

Diolchodd JW i JC am yr adroddiad manwl ac am y trylwyredd y cyflawnodd QSC ei rôl ag ef. Trodd at CW a'i wahodd i annerch y Bwrdd ynghylch mater cleifion sydd wedi cael eu hoptimeiddio'n glinigol.

Cywiriodd CW ddatganiad a wnaeth yn y cyfarfod diwethaf, a oedd yn awgrymu nad oedd unrhyw oedi yn ymwneud ag iechyd; roedd tua 10% o gleifion a oedd wedi cyrraedd y cyflwr clinigol gorau posibl yn wynebu oedi yn ymwneud ag iechyd. Ymddiheurodd CW i'r Bwrdd am gam-lefaru. Roedd nifer presennol y cleifion a oedd wedi cyrraedd y cyflwr clinigol gorau posibl – ac eithrio cleifion iechyd meddwl – yn 160, am y rhesymau canlynol:

- 36 yn aros am ailalluogi a phhecyn gofal yn y gymuned
- 17 yn aros i asesiad gweithiwr cymdeithasol gael ei gwblhau
- 17 yn aros am benderfyniadau ynghylch y budd gorau
- 12 yn aros am ddyraniad gweithiwr cymdeithasol
- 11 yn aros i reolwr cartref gofal ymweld ac asesu

Darparwyd gwybodaeth ar gyfer cyfarfodydd rhwng BIPBA a'r ddau bartner awdurdod lleol – a hwyluswyd gan yr RPB – drwy ddiweddariadau data a oedd yn cael eu cyflwyno ddwywaith yr wythnos. Pwysleisiodd JS yr angen i BIPBA wneud y gorau o bob cyfle i wella llif; roedd mynd i'r afael ag oedi sy'n ymwneud ag iechyd ar gyfer cleifion sydd wedi cyrraedd cyflwr clinigol addas yn rhan allweddol o hynny. Dylai mynd i'r afael ag oedi wrth aros am fewnbwn therapydd neu asesiad nyrsio leihau'r cyfnodau hyn, a byddai hyn yn galluogi trafodaeth â ffocws gyda chydweithwyr yn yr awdurdod lleol ynghylch rhesymau eraill dros oedi. Roedd y gwaith a wnaed ar ailasesiadau yn tueddu i gynnwys cyfnodau aros estynedig a allai fod yn ddiangen ac yn amhriodol.

Cytunodd JS ac LR i ddarparu adroddiad pellach i gyfarfod y Bwrdd ym mis Gorffennaf, gan gynnwys dadansoddiad o ddata meintiol ac ansoddol.

Cam Gweithredu: LR/JS

Cydnabu RO yr effaith y byddai lleihau nifer y cleifion a oedd wedi cyrraedd y cyflwr clinigol gorau posibl yn ei chael ar y llif; byddai hefyd yn atal unrhyw niwed i'r cleifion hynny a oedd yn aros yn hirach nag angen mewn lleoliad anaddas ar ôl iddynt beidio ag angen gofal ysbyty

	mwyach. Myfyriodd ar natur anodd y mater hwn a holodd am enghreifftiau o arfer gorau a allai fod o gymorth. Cyfeiriodd PP at oedi wrth lifo oherwydd y model rhyddhau ar ôl asesu sydd ar waith, yn hytrach na rhyddhau er mwyn asesu. Roedd yr effeithiau ar draws Cymru a'r costau a ddeilliodd ohonynt yn sylweddol. Gofynnodd JC am gyfleoedd posibl i ddefnyddio dangosfyrddau digidol i gefnogi rheolaeth effeithiol. Roedd y ffynonellau data a'r safbwyntiau gwahanol yn aml yn golygu nad oedd un ddealltwriaeth o'r ffigurau na sut orau i reoli'r broses. Gofynnodd a allai rhaglen ddigidol helpu i wirio dilysrwydd gwybodaeth a sicrhau ei bod yn gwneud synnwyr. Cam Gweithredu: AG/MJ Mynegodd NZ rwystredigaeth bod yr un materion yn cael eu codi dro ar ôl tro ynghylch cleifion sydd wedi cael eu hoptimeiddio'n glinigol; anogodd hi i gyflymu'r broses. Cadarnhaodd JW y byddai JS ac LR yn ymgorffori'r holl bwyntiau a godwyd yn adroddiad y Bwrdd ar gyfer mis Gorffennaf. DERBYNIODD aelodau'r Bwrdd yr Adroddiad ar Faterion Allweddol er mwyn cael SICRWYDD, a GOFYNODD am adroddiad pendant yng nghyfarfod y Bwrdd ym mis Gorffennaf.
4.6 Gwasanaethau Amenedigol Adroddiad y Pwyllgor Amenedigol	
078/26	Wrth gyflwyno'r eitem hon, myfyriodd LR ar ddatblygiad yr Adroddiad Amenedigol dros amser, gan gynnwys agoredrwydd, tryloywder, defnyddio metrigau, a chanlyniadau cenedlaethol o ran ansawdd a diogelwch ar gyfer gofal mamolaeth, a hyn oll wedi'i gynnwys a'i adolygu drwy broses ailadroddol. Neilltuodd cyfarfodydd QSC amser sylweddol ar gyfer craffu, gyda pherfformiad bellach yn fras o fewn yr ystodau cenedlaethol disgwyledig. Tynnodd LR sylw at y canlynol: - Gweithredu system cofnodion mamolaeth digidol BadgerNet; byddai hyn yn darparu data cyfoethocach a chyfle i ymgysylltu'n fwy â menywod a theuluoedd. - Y mentrau gwella ansawdd sydd ar y gweill. - Canlyniadau marwoldeb, ar gyfartaledd y DU.

- Y nifer cynyddol o enedigaethau trwy Dorriadau Cesaraid; roedd hyn yn adlewyrchu'r duedd genedlaethol ac yn cael effaith ar y wardiau ôl-enedigol; byddai adolygiad o staffio'r wardiau ôl-enedigol yn cael ei gynnal yn sgil hyn.
- Monitro nifer yr achosion o Enseffalopathi Hypocsig-Isgemig (HIE), gan adrodd i MBBRACE, y system adrodd genedlaethol. Roedd y gostyngiad o 72% yn achosion HIE ers 2023 yn ganlyniad i ffactorau niferus.
- Roedd niferoedd yr hyfforddiant yn dda ac roedd BIPBA yn bodloni holl safonau gofynnol y Coleg Brenhinol.
- Y risgiau a nodwyd ar y gofrestr risgiau.

Diolchodd JW i LR a gwahoddodd RK i wneud sylw. Dywedodd RK nad oedd BIPBA yn achos eithafol negyddol o ran unrhyw ddangosyddion; tudalen 9 o'r adroddiad a'r Mamau a Babanod: Dangosodd data o'r rhaglen Lleihau Risg trwy Archwiliadau ac Ymholiadau Cyfrinachol (MBBRACE) y gwelliannau a wnaed a'r gostyngiad yn nifer yr achosion o HIE.

Diolchodd JW i LR ac RK; yna gwahoddodd gwestiynau a sylwadau.

Cyfeiriodd RO at ddatganiad yn yr adroddiad a oedd yn nodi bod mamau oedd yn rhoi genedigaeth yn Abertawe yn llai tebygol o fyw mewn ardaloedd o amddifadrwydd; gofynnodd a oedd hyn yn gywir a pham yr oedd y gyfradd o gasglu data ar ethnigrwydd mor isel.

Cyfeiriodd NZ at rôl data wrth olrhain tueddiadau, wrth gynllunio gwasanaethau ac wrth oruchwylio cydymffurfiaeth â dyletswyddau cydraddoldeb. Gofynnodd RO hefyd faint o enedigaethau a gafwyd yn yr Uned Geni. Cadarnhaodd LR ei bod hi wedi gofyn yn ddiweddar am adroddiad ar yr Uned Eni; roedd yr uned wedi gweld 300 o enedigaethau ers iddi ailagor 18 mis ynghynt.

Mynegodd AG bryder nad oedd yr arolwg cleifion yn gweithio mwyach, a holodd am ddull gweithio â llaw i gael y wybodaeth honno.

Gwahoddodd JW LR i ymateb i'r cwestiynau a godwyd.

O ran data ar ethnigrwydd, nododd LR y byddai system BadgerNet yn galluogi casglu gwybodaeth am ethnigrwydd yn haws; cyfeiriodd hefyd at y gwaith sylweddol a wnaed i ymgysylltu â chymunedau.

Roedd y materion yn ymwneud ag arolwg cleifion yn rhai cenedlaethol; ar lefel leol, roedd y fydwraig arweiniol ar gyfer profiad cleifion wedi dechrau casglu gwybodaeth i'w defnyddio i lywio datblygu gwasanaethau ac ymgysylltu.

O ran nifer y mamau a esgorodd yn yr Uned Geni, cadarnhaodd AH fod y dangosfwrdd wedi nodi 12 yn ystod y mis diwethaf (Ebrill 2026). Cyfeiriodd LR at drefniadau staffio 24/7 ar gyfer yr Uned Geni a'r angen i sicrhau bod sgiliau bydwreigiaeth yn cael eu cynnal drwy gael digon o gyfleoedd i gynorthwyo gydag eni babanod. Awgrymodd y dylai QSC ystyried adroddiad.

Cam Gweithredu: JC/LR

Cyfeiriodd JW at y gynhadledd a'r gweithdy a drefnwyd ar gyfer y 17eg a'r 18fed o Fehefin, ac at ddatblygu'r Cynllun Gwella ymhellach. Byddai'r Bwrdd yn derbyn y Cynllun Gwella terfynol yng nghyfarfod mis Gorffennaf.

Fe wnaeth Aelodau'r Bwrdd y canlynol:

- **DERBYN CYNGOR AR Y CANLYNOL:**

- Datblygu'r Cynllun Gwella Amenedigol ymhellach drwy'r Bwrdd Rhaglen Gweithredol; byddai'r Cynllun terfynol yn cyfeirio'n llawn at yr Adolygiad Annibynnol, yr Hunanasesiad Cymru Gyfan a chamau gwella eraill. Cafodd pob argymhelliad eu triongli a'u hychwanegu at y Cynllun cyffredinol.
- Rôl barhaus Bwrdd Gweithredol y Rhaglen Gwella Amenedigol, gan adolygu'r holl fesurau allweddol ar gyfer gwasanaethau amenedigol yn fisol.

- **CAFODD SICRWYDD O'R CANLYNOL:**

- Y ffaith nad oedd gan y Gwasanaeth Amenedigol, ar hyn o bryd, unrhyw elfennau o ofal a fyddai'n cael eu nodi fel achos allanol negyddol.
- Cadarnhad bod achosion o eni marw neu farwolaethau newydd-anedig yn destun adrodd sensitif drwy broses MBRRACE, er mwyn cefnogi dysgu a gwella gofal yn y dyfodol.

- Cyflwynir dadansoddiad gwyliadwriaeth amenedigol a meincnodi MBRRACE 2024 ar gyfer BIPBA yn yr adroddiad; dangosodd hyn welliant o gymharu â blynyddoedd blaenorol.
- **Derbyniodd rybudd ynghylch;**
 - Y cam lliniaru a gyflawnwyd i ddarparu llinell ffôn brysbennu gyda phwynt cyswllt unigol ar 3 Mawrth 2026.

4.7 Diweddariad Deintyddol

079/26

Gan gymryd bod y papur wedi'i ddarllen, gwahoddodd JW i CW roi diweddariad ar y prif faterion.

Tynnodd CW sylw at y canlynol:

- Y newid i'r contract, gan symud o sail sy'n canolbwyntio ar weithgareddau i un sy'n canolbwyntio ar atal a chanlyniadau.
- Cyflwyno'r Porth Mynediad Deintyddol (DAP), sy'n golygu na fyddai deintyddion yn cadw rhestr aros mwyach. Yn hytrach, dyrannodd y bwrdd iechyd gleifion newydd i bractisau.
- Dychwelyd rhai contractau deintyddol, gan fod practisiau'n well ganddynt beidio â darparu gwasanaethau'r GIG o dan y contract newydd.
- Cofrestru 18,000 o gleifion drwy'r DAP, gyda rhestr aros o tua 4,500 ar gyfer dyrannu.
- Roedd byrddau iechyd ledled Cymru yn gweithio i roi cyhoeddusrwydd i'r DAP.
- Monitro perfformiad pob practis yn agos, gyda'r gallu i addasu cyfraddau yn ystod y flwyddyn, os oes angen.
- Y disgwyliad y byddai sicrwydd yn cynyddu unwaith y byddai'r system wedi ymsefydlu, gyda mwy o wybodaeth am weithgareddau ar gael.

Diolchodd JW i CW a gwahoddodd gwestiynau a sylwadau.

O safbwynt iechyd y cyhoedd, croesawodd HVW elfennau ataliol y contract.

Gofynnodd ALF am ddarpariaeth ar gyfer grwpiau poblogaeth sy'n anodd eu cyrraedd, gan gynnwys y rhai sydd â sgiliau iaith cyfyngedig neu broblemau o ran trafnidiaeth neu symudedd. Gofynnodd ALF hefyd am godi ymwybyddiaeth, yn enwedig ymhlith pobl ifanc mewn addysg. Mewn ymateb, dywedodd CW y gallai unigolion ofyn am gymorth ac

arweiniad drwy'r broses ddyrannu; cydnabu fod mwy i'w wneud. O ran addysg, nododd CW nad oedd meddygon teulu yn ymwybodol o'r newidiadau yn gyffredinol; unwaith eto, roedd hon yn faes a oedd yn gofyn am ragor o waith ac a allai ymestyn i ysgolion a sefydliadau academiaidd eraill.

Cam Gweithredu: CW

Ategodd NZ sylwadau ALF; croesawodd y ffocws ar atal, ond roedd ganddi bryderon ynghylch mynediad i boblogaethau sy'n anodd eu cyrraedd. Er mwyn cael sicrwydd, gofynnodd (i) a oedd gan BIPBA y capasiti rheoli i gyflawni'r contract newydd ar draws y practisau, a (ii) o safbwynt archwilio, a oedd unrhyw risgiau cyfrifyddu yn gysylltiedig â'r newid i'r model newydd oherwydd, er enghraifft, amcangyfrifon cyfrifyddu wrth symud o sail sy'n canolbwyntio ar weithgareddau i un sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau. Ceisiodd sicrwydd ynghylch unrhyw risg ariannol i BIPBA. Mewn ymateb, roedd CW yn disgwyl rhai problemau cychwynnol gyda'r feddalwedd a ddefnyddiwyd i gofnodi'r gwaith a wnaed; byddai'n arferol adolygu lefelau gweithgaredd ar ôl chwe mis. O ran y risg ariannol bosibl, roedd peth gweithgaredd yn dal i fod yn destun ailgomisiynu, gan ddarparu rhywfaint o hyblygrwydd yn y system felly.

Croesawodd RO yr elfen atal hefyd; roedd ganddi bryderon ynghylch y pellteroedd teithio posibl a'r risg o ragor o anghydraddoldebau iechyd neu ddiffyg mynediad oherwydd nad oedd y deintydd yn lleol. Pwysleisiodd yr angen i roi cyhoeddusrwydd i'r trefniadau newydd ac i egluro i bobl sut roedd y model newydd yn gweithio.

Gofynnodd JW i'r Pwyllgor Iechyd Poblogaeth (PHC) ystyried y mater o degwch a mynediad a'r risg o anghydraddoldeb cynyddol o ran gwasanaethau deintyddol, ac i'r Pwyllgor Cyllid a Pherfformiad (PFC) ystyried y goblygiadau o ran modelu ariannol.

Cam Gweithredu: SS/HVW

Cam Gweithredu: PP/CO-L

Cydnabu SS sylwadau RO ynghylch y risg o anghydraddoldeb cynyddol; cyfeiriodd at symleiddio'r system newydd, lle gallai preswylwyr gofrestru ar y DAP ac felly gael mynediad at ddeintydd yn y modd hwn. Cadarnhaodd CW fod y contract yn cynnwys darpariaeth ar gyfer

	mynediad brys; pwysleisiodd hefyd yr ymdrechion a wnaed i ddyrannu claf i ddeintydd mor agos â phosibl i'r cyfeiriad cartref. Fe wnaeth Aelodau'r Bwrdd y canlynol: • YSTYRIED y newidiadau i gontract y Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol (GDS) o 1 Ebrill 2026 a'r newid sylweddol i fodel gofal sy'n canolbwyntio ar atal. • CAEL SICRWYDD o'r broses weithredu, gan gynnwys modelu contractau, ymgysylltu â gweithwyr proffesiynol a chyflwyno llwybrau mynediad newydd ar gyfer blwyddyn gyntaf y newidiadau. • YSTYRIED y risgiau sy'n dod i'r amlwg i gynaliadwyedd a pharhad gwasanaethau, yn enwedig o ran terfynu contractau.
--	--

RHAN 5. POBL

5.1 Adroddiad Materion Allweddol y Pwyllgor Gweithlu a Datblygu Sefydliadol

080/26	Cyn symud i'r eitem hon, nododd JW, oherwydd cyfyngiadau amser a'r angen i ystyried rhai eitemau ar yr agenda yn fanwl, ei bod yn bwriadu defnyddio'r Egwyddor Agenda Gytûn ar gyfer eitemau 6.2 a 6.4. Tynnodd RO sylw at un rhybudd: y risgiau o ran y gweithlu yn Singleton a Chastell-nedd Port Talbot, yn enwedig o ran perfformiad y theatrau llawdriniaeth ac argaeledd staff; roedd gwaith cynllunio ar gyfer ymarfer archwilio manwl ar y gweill, a byddai hyn yn cynnwys ymweliadau a thrafodaethau gyda staff. Cadarnhaodd RO fod WODCOM wedi cael sicrwydd ynghylch staffio nyrsio cymunedol, ac roedd hyn yn galonogol, yn ogystal â pheth gwelliant o ran y gweithlu ac iechyd meddwl. Byddai '<i>Yn Drefnus ar gyfer Llwyddiant</i>' yn destun monitro parhaus, ynghyd â thâl amrywiol a chanlyniadau'r arolwg staff. DERBYNIODD Aelodau'r Bwrdd yr Adroddiad ar y Prif Faterion er mwyn cael SICRWYDD.
--------	--

5.2 Arolwg Staff

081/26	Adroddodd TR fod:
--------	-------------------

- Roedd y gyfradd ymateb o 19% yn siomedig o'i chymharu â chyfartaledd cenedlaethol o 30%; roedd hyn yn dangos nad oedd ymgysylltiad y staff ar y lefel orau bosibl, gyda rhai aelodau o'r staff yn teimlo nad oeddent yn gallu rhannu eu barn.
- Roedd mwy o waith i'w wneud i feithrin hyder ymhlith y gweithlu, ac i alluogi staff i gredu y byddai eu lleisiau'n cael eu clywed ac y byddai pethau'n newid.
- Cynhaliwyd ymgysylltiad â chynrychiolwyr staff yn WODCOM.
- Ar draws yr holl themâu, roedd ymatebion staff BIPBA ynghylch diwylliant ymhlith y gwaethaf yng Nghymru.
- Roedd meysydd cryfder yn cynnwys ethos cryf o gydweithio fel tîm a chefnogaeth dda gan gydweithwyr.
- Dirywiodd lles y staff, oherwydd y bwlch rhwng lefelau staffio a gadarnhawyd gan y Bwrdd a'r pryder nad oedd yr adnoddau'n briodol ar gyfer rhedeg gwasanaethau, yn enwedig i staff rheng flaen.
- Byddai llai o staff yn argymhell BIPBA fel lle i weithio, ac roedd ganddynt lai o falchder o weithio i'r sefydliad.
- Roedd y safbwyntiau a fynegwyd yn arwydd o ddiwylliant o ddiymadferthwch dysgedig gyda lefelau is o ymddiriedaeth.

Aeth TR yn ei flaen i ystyried ffyrdd o fynd i'r afael â'r safbwyntiau hyn drwy raglen Newid Diwylliant Bwriadol; roedd y gwaith hwn eisoes wedi dechrau, a byddai'r Bwrdd yn derbyn adroddiad ac argymhelliad yn y misoedd nesaf. Roedd angen i reolwyr ddangos y sgiliau a'r ymddygiadau a oedd yn hyrwyddo diwylliant mwy cadarnhaol.

Diolchodd JW i TR am ei hasesiad sobr a gwahoddodd AH i wneud sylwadau.

Cafodd AH siom wrth glywed nad oedd staff yn teimlo eu bod yn rhan o'r broses, gan fod cyflawni cynlluniau'r bwrdd iechyd yn dibynnu ar staff yn teimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi. Nid oedd sefyllfa BIPBA yn sylweddol waeth o'i chymharu â byrddau iechyd eraill. Byddai cyfleoedd cenedlaethol i sicrhau bod staff yn deall y cyd-destun ehangach a'r angen i foderneiddio a digideiddio yn eu helpu i weithredu yn y ffordd fwyaf effeithlon ac effeithiol, gan gyflawni ar y lefel orau bosibl. Myfyriodd AH ar y ffaith bod adroddiadau'n canolbwyntio ar feysydd oedd angen camau pellach; byddai dull mwy cytbwys yn cynnwys rhannu a dathlu'r gwaith rhagorol sy'n amlwg bob dydd ar draws holl feysydd BIPBA. Byddai gwaith pellach yn sicrhau bod

	rheolwyr yn deall eu rôl a'r angen i ymgysylltu â staff a bod ar gael iddynt. Cyfeiriodd RK at arolwg y GMC o hyfforddeion, lle'r oedd yr ymatebion yn rhagorol; cytunodd WODCOM i gynnwys yr holl faterion yn ymwneud â hyfforddeion. Wrth grynhoi'r drafodaeth, cydnabu JW y gyfradd ymateb siomedig a'r materion negyddol a godwyd; roedd yn bwysig cydbwysu hyn â'r nifer fawr o enghreifftiau o ddarparu gwasanaethau rhagorol, ac roedd y Bwrdd wedi ymrwymo i weithio'n agos gyda staff, yn dilyn gweithdy adeiladol gyda chydweithwyr o'r Fforwm Partneriaeth. Byddai'r Bwrdd yn dychwelyd at yr agenda yn y misoedd nesaf, yn enwedig drwy'r rhaglen Newid Diwylliant Bwriadol. Fe wnaeth Aelodau'r Bwrdd y canlynol: • CYMRYD SYLW o ganlyniadau llawn Arolwg Staff GIG Cymru 2025 ar gyfer Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe a CHADARNHAODD ei YMRWYMIAD i sicrhau gwelliant. • DERBYNIWYD a CHYMERADWYWYD y tair prif flaenoriaeth a argymhellwyd ar gyfer gwella yn 2026-7, ynghyd â'r camau gweithredu a'r amserlenni a nodwyd fel rhan o'r camau nesaf yn Atodiad 3.
RHAN 6. LLYWODRAETHU	
6.1 Adroddiad Materion Allweddol y Pwyllgor Archwilio	
082/26	Tynnodd NZ sylw at: • Yr ffocws ar sicrwydd, rheolaethau, cyfrifon, parodrwydd a gafael sefydliadol. • Dau adroddiad sicrwydd cyfyngedig Archwilio Mewnol – un ar UEC a'r llall ar y Cynllun Blynnyddol; rhaid i'r canfyddiadau lywio'r broses o gynllunio a gwneud penderfyniadau ar hyn o bryd yn uniongyrchol. Roedd y Pwyllgor Archwilio wedi cyfeirio'r adroddiadau at y Pwyllgor Cyllid a Pherfformiad a'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch i'w craffu ac i sicrhau eu bod yn cyd-fynd â'r gwaith sydd ar y gweill.

	• Ôl-groniad wrth gau argymhellion a oedd wedi mynd heibio i'r dyddiad cau; roedd cyfyngiadau capasiti wedi arwain at oedi wrth eu dilysu. • Sicrwydd ynghylch gwrthweithio twyll o ran cymhwyso gwersi a ddysgwyd. • Cymeradwyo'r Cyfrifon Blynnyddol 2025/26. Diolchodd JW i NZ ac aelodau eraill y Pwyllgor Archwilio am eu trylwyredd a'u diwydrwydd wrth gyflawni eu rôl. DERBYNIODD Aelodau'r Bwrdd yr Adroddiad ar y Prif Faterion er mwyn cael SICRWYDD.
6.2 Adroddiad Materion Allweddol Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl	
083/26	Oherwydd cyfyngiadau amser, cymhwysodd y Cadeirydd yr Egwyddor Agenda Gydsynio i'r eitem hon. DERBYNIODD Aelodau'r Bwrdd yr Adroddiad ar y Prif Faterion er mwyn cael SICRWYDD.
6.3 Adroddiad Materion Allweddol y Pwyllgor Cronfeydd Elusennol	
084/26	Cyfeiriwyd NM at: • Yr oedi wrth gyfleu'r gofyniad frigdorri i reolwyr cronfeydd. Roedd RT a CO-L wedi gweithio gyda NM i liniaru hyn, gan arwain at ostyngiad yn y broses frigdorri o 10% i 6%. Sicrhaodd RT y Bwrdd fod yna ymgysylltiad cadarnhaol bellach â rheolwyr cronfeydd. Roedd yn drafftio strategaeth a chynllun busnes wedi'u hadnewyddu, a byddai hyn yn cynnwys cynigion ynghylch y 259 o gronfeydd sydd ar waith ar hyn o bryd, ynghyd â'r 80 o gronfeydd segur. • Yn dilyn cyngor, roedd y Pwyllgor wedi cymeradwyo'r achos busnes ar gyfer y swydd Lles ac Ysgariad y Fyddin, ynghyd â chyllid cyfatebol ar gyfer swydd cymorth i gyn-filwyr a fyddai'n gweithredu ar draws y bwrdd iechyd. Diolchodd JW i NM ac RT, gan gydnabod yr angen am gyfarfod o'r Bwrdd Ymddiriedolwyr ar ôl cwblhau'r strategaeth a'r cynllun busnes wedi'u hadnewyddu.

	DERBYNIODD Aelodau'r Bwrdd yr Adroddiad ar y Prif Faterion er mwyn cael SICRWYDD .
6.4 Adroddiad Materion Allweddol Pwyllgor y Cydbwyllgor Rhanbarthol	
085/26	Oherwydd cyfyngiadau amser, cymhwysodd y Cadeirydd yr Egwyddor Agenda Gydsynio i'r eitem hon. DERBYNIODD Aelodau'r Bwrdd yr Adroddiad ar y Prif Faterion er mwyn cael SICRWYDD.
6.5 Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016	
086/26	Atgoffodd LR y Bwrdd mai adroddiad blynyddol arferol oedd hwn; cadarnhaodd gydymffurfiaeth lawn â Deddf Lefelau Staffio Nyrsys (Cymru) 2016 a nododd y byddai'r Bwrdd yn derbyn adroddiad pellach ym mis Tachwedd 2026. Gofynnodd NZ am oblygiadau ariannol y gofynion ac a oeddent yn cynrychioli pwysau cost newydd. Wrth ymateb, amlinellodd LR yr ymagwedd adrannol a fabwysiadwyd i hwyluso ailddefnyddio adnoddau, os bydd angen, ar y lefel hon. Ychwanegodd CO-L fanylion am ddatblygu taenlen a oedd yn nodi'r sefyllfa bresennol a'r sefyllfa ragweladwy yn y dyfodol; sicrhaodd y Bwrdd na fyddai'r newidiadau a wnaed yn arwain at bwysau costau. Fe wnaeth Aelodau'r Bwrdd y canlynol: • YSTYRIED cynnwys yr adroddiad hwn a CHAFODD SICRWYDD oherwydd y cydymffurfiaeth cyffredinol â Deddf Lefelau Staffio Nyrsys (Cymru) 2016. • YSTYRIED y camau rhesymol parhaus a gymerwyd i fonitro a, hyd eithaf y gallu, cynnal darpariaethau Deddf Lefelau Staffio Nyrsys (Cymru) 2016. • YSTYRIED y cyfrifiadau ar gyfer lefelau staffio nyrsys sy'n deillio o'r adolygiad o ddwysedd gofal ym mis Ionawr 2026, fel y nodir yn y ddogfen ategol. Byddai'r papur a gyflwynir i'r Bwrdd ym mis Tachwedd 2026 yn cynnwys y data hwn, yn unol â'r broses sy'n cwmpasu Cymru gyfan. • YSTYRIED y dangosyddion ansawdd sy'n ymwneud â chwympiadau, wlserau pwysau, digwyddiadau yn ymwneud â rhoi

	meddyginiaeth, ymdreiddiad, all-dreiddiad, a chwynion yn ymwneud â gofal nyrsio (Atodiad 1).
6.6 Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol Cylchred Busnesau 2026-27 Fframwaith Llywodraethu NWJCC Polisi ar gyfer Rheoli Polisiâu, Gweithdrefnau a Dogfennau Rheoli Ysgrifenedig Eraill ar draws y Bwrdd Iechyd Adolygiad Blynyddol o Brotocolau'r Bwrdd (x3) a'r Protocol ar gyfer Pwyllgorau	
087/26	Dywedodd HL fod yr adroddiad yn ceisio rhoi sicrwydd i'r Bwrdd ynghylch eitemau a ystyriwyd yn y pwyllgor. Ceisiwyd cymeradwyaeth y Bwrdd ar gyfer newidiadau arfaethedig i'r Rheolau Sefydlog a'r Cyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog ar gyfer y JCC; crynhodd HL amrywiaeth o gamau gweithredu eraill a gymerwyd, fel y nodwyd yn yr adroddiadau. Fe wnaeth Aelodau'r Bwrdd y canlynol: • DERBYN ar gyfer SICRWYDD: ○ Y materion a ystyriwyd yn y sesiwn breifat yng nghyfarfod y Bwrdd ym mis Mawrth 2026; ○ Cylchlythyrau Iechyd Cymru; ○ Cofrestr y Sêl Gyffredin; ○ Rhaglen Waith y Bwrdd 2026-27; ○ Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor ○ Cylchred Busnesau 2026-27. • CYMERADWYWD: ○ Fframwaith Llywodraethu NWJCC; ○ Polisi ar gyfer Rheoli Polisiâu, Gweithdrefnau a Dogfennau Rheoli Ysgrifenedig eraill ar draws y Bwrdd Iechyd; ○ Adolygiad Blynyddol o Brotocolau'r Bwrdd (x3) a'r Protocol ar gyfer Pwyllgorau
6.7 Cofnod o Gyfarfodydd Blaenorol Bwrdd BIPBA 26 Mawrth 2026	

088/26	CYMERADWYODD y Bwrdd y cofnodion fel cofnod cywir a dibynadwy o'r cyfarfod.
6.8 Log Gweithredu	
089/26	Rhoddodd HL ddiweddariad ar y Cofnod Camau Gweithredu. DERBYNIODD Aelodau'r Bwrdd y diweddariadau i'r Log Camau Gweithredu er mwyn sicrhau SICRWYDD.
RHAN 7. EITEMAU I'W NODI	
7.1 Adroddiad Grwpiau Cyngori'r Bwrdd	
i. Fforwm Partneriaeth y Bwrdd Iechyd ii. Fforwm Gweithwyr Proffesiynol Iechyd iii. Grŵp Adnoddau Rhanddeiliaid	
090/26	Gwahoddodd JW, PD – fel cadeirydd y Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid – i wneud sylwadau. Dywedodd PP fod y cyfarfodydd yn mynd yn fwyfwy cynhyrchiol; byddai'r cyfarfod nesaf yn ystyried trawsnewid. O ran Fforwm y Gweithwyr Proffesiynol ym maes Iechyd, cyfeiriodd HA hefyd at ymgysylltu cynyddol a'r trafodaethau defnyddiol yn ymwneud â thrawsnewid. Fe wnaeth Aelodau'r Bwrdd y canlynol: DERBYN trafodaethau'r i. Fforwm Partneriaeth y Bwrdd Iechyd a gynhaliwyd ar 7 Mai 2026. ii. Fforwm Gweithwyr Proffesiynol Iechyd a gynhaliwyd ar 19 Mai 2026. iii. Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid a gynhaliwyd ar 21 Mai 2026.
7.2 Adroddiad y Cadeirydd	
091/26	CYMERODD y Bwrdd SYLW o weithgareddau'r Cadeirydd ers cyfarfod diwethaf y Bwrdd ar 26 Mawrth 2026.

RHAN 8. EITEMAU I'W TRAFOD

8.1 Unrhyw Fater Arall

092/26	Nid oedd unrhyw faterion eraill.
--------	----------------------------------

8.2 Adolygiad o Effeithiolrwydd Cyfarfodydd

093/26	Gwahoddodd JW AO i roi adolygiad o'r cyfarfod, Cyfeiriodd AO at ymdeimlad cryf o gydlynid ar draws yr agenda, gyda llif clir o gamau gweithredu strategol i faterion sy'n berthnasol i'r presennol, wedi'u cysylltu â risgiau ar y lefel briodol. Roedd JW wedi nodi rôl y Bwrdd yn glir; roedd trafodaethau am risg yn rhan o lawer o sgysiau a thrafodaethau, gyda chyfeiriadau clir ac ymrwymiad i ansawdd a diogelwch. Tynnodd adroddiadau'r AAA sylw at faterion allweddol i'w hystyried gan y Bwrdd, ac roedd rhoi'r trafodaethau ynghylch risg yn gynnar yn y cyfarfod yn hwyluso myfyrio ar waith y pwyllgorau. Cafwyd herio adeiladol drwy gydol y cyfarfod, ynghyd â negeseuon cyson a chydabyddiaeth o'r effeithiau ar staff a chleifion yn sgil y penderfyniadau a wnaed. Ar gyfer yr eitemau cymhleth, gyda nifer o ddogfennau manwl, roedd tynnu sylw at y prif faterion yn ddefnyddiol.
--------	---

8.3 Sylwadau i Gloi

094/26	Wrth gloi'r cyfarfod, nododd JW mai hwn fyddai'r cyfarfod Bwrdd wyneb yn wyneb olaf i CM, a fyddai'n gadael y sefydliad yn gynnar ym mis Gorffennaf. Canmolodd JW CM am ei 50 mlynedd o wasanaeth cyhoeddus, gan gynnwys yr amser a dreuliodd ar lefel genedlaethol yn Llywodraeth Cymru. Cyfeiriodd JW at natur dawel a di-sigl CM, a'i chred ddofn yn y GIG a'i hymrwymiad iddo. Roedd CM wedi dal portffolio eang a chymhleth ar gyfer gwasanaethau a oedd yn hanfodol i ddarparu gofal diogel a thosturiol. Tynnodd JW sylw arbennig at y gwaith a wnaeth CM yn ystod y pandemig; diolchodd i CM am ei degawdau o wasanaeth ac arweinyddiaeth, ac ar ran y Bwrdd, dymunodd yn dda iddi ar gyfer y dyfodol. Ychwanegodd AH ei diolch at CM am ei hagwedd dawel a hygyrch yng nghyfarfodydd y Bwrdd, wrth gynrychioli'r gweithwyr proffesiynol hynny sy'n rhan o'i phortffolio.
--------	--

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Bae Abertawe
Swansea Bay University
Health Board

Estynnodd holl aelodau'r Bwrdd eu diolch a'u dymuniadau gorau i CM. Wrth ymateb, mynegodd CM ei diolch i bawb am eu geiriau caredig.

Cyfarfod nesaf Bwrdd BIPBA:
ARBENNIG Dydd Iau 25 Mehefin 2026 (trwy Teams)

Daeth y cyfarfod i ben am 16:16.

Iechyd gwell
Gofal gwell
Bywyd gwell

Better health
Better care
Better lives